ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يوميّة سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ԲԱ-ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 38 (19905) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 21 ԱՊՐԻԼ 1998 10 ԷՋ

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՊԱՐՈՆՈՒՀԻ ՔԱՐՈԼԱՅՆ ՔՈՔՔԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ընդունեց Մեծն Բրիտանիոյ խորհրդարանի Լորտերու Պալատի բանբեր պարոնուհի Քարոլայն Քոքսի գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Պարոնուհի Քոքս նշեց, որ պատուիրակութիւնը առաջին հերթին կը հետապնդէ միջազգային հանրութեան ներկայացնել Ղարաբաղի հարցին իրական պատկերը, ինչպէս նաեւ՝ օժանդակել Ղարաբաղի վերաշինութեան գործընթացին:

Անդրադառնալով Ղարաբաղի տագնապին լուծման, նախագահ Քոչարեան նշեց, որ անհրաժեշտ է բանակցութիւններու միջոցով յանգիլ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդի ազատ ինքնորոշման իրաւունքի ճանաչման երաշխաւորելով անոր անվտանգութիւնը՝ մայր հայրենիքի հետ մնայուն աշխարհագրական կապով:

•ՆՈՅՆ օրը, պարոնուհի Քոքս հանդիպում ունեցաւ Հայաստանի վարչապետ Արմէն Դարբինեանի հետ:

Շնորհաւորելով վարչապետը, պարոնուհի Քոքս յայտնեց, որ «մենք լաւատես ենք Հայաստանի ապագային նկատմամբ»:

10

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՈՒՆԵՑԱՒ ԻՐ ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

«ԻՄ ԱՌԱՋԻՆ ՊԱՀԱՆՋԸ ԱՋՆԻՒՈՒԹԻՒՆ Է»

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի հրամանագրով, երէկ՝ 20 Ապրիլին, նշանակուեցան Հայաստանի նոր կառավարութեան անդամներ:

Հայաստանի կառավարութիւնը կը բաղկանայ հետեւեալ նախարարներէն.-

ԳԱԳԻԿ ՍՏԱՄԲՈԼՑԵԱՆ՝ առողջապահութեան նախարար, ԴԱՒԻԹ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ՝ արդարադատութեան, ԳԱՌՆԻԿ ՆԱՆԱԳՈՒԼԵԱՆ՝ արդիւնաբերութեան եւ առեւտուրի, ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆԵԱՆ՝ արտաքին գործոց, ՍԱՐԳԻՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐԵԱՆ՝ ընտանիութեան, ՎԱՏԻՄԻՐ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ՝ գիւղատնտեսութեան, ԳԱԳԻԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ՝ ուժանիւթի, ՇԱՀԷՆ ԳԱՐԱՄԱՆՈՒԿԵԱՆ՝ կառավարութեան աշխատակազմի պետ եւ վարչական հարցերու նախարար, ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏՉԵԱՆ՝ կրթութեան եւ գիտութեան, ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆ՝ ներքին գործոց եւ ազգային անվտանգութեան, ՎԱՉԳԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ՝ պաշտպանութեան, ՓԱԻԼ ՂԱԼԹԱՀՉԵԱՆ՝ սեփականաշնորհման, ԳԱԳԻԿ ԵԿԱՆԵԱՆ՝ ընկերային ապահովութեան, ՍՏԵՓԱՆ ՄՆԱՑԱԿԱՆԵԱՆ՝ վիճակագրութեան, պետական արձանագրութեան եւ վերքին գործոց եւ ազգային անվտանգութեան, ՎԱՉԳԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ՝ պաշտպանութեան, ՓԱԻԼ ՂԱԼԹԱՀՉԵԱՆ՝ սեփականաշնորհման, ԳԱԳԻԿ ԵԿԱՆԵԱՆ՝ ընկերային ապահովութեան, ՍՏԵՓԱՆ ՄՆԱՑԱԿԱՆԵԱՆ՝ վիճակագրութեան, պետական արձանագրութեան եւ վեր-

10

ԴԱՏԱՐԱՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ ՄԻԱՅՆ ՕՐԷՆՔԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀՂՈՒՄՆԵՑԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան, Շաբաթ օր, խորհրդակցական հանդիպում մը ունեցաւ դատական - իրաւական համակարգի բարեկարգումներուն վերաբերեալ:

Հանդիպումին կը մասնակցէին Ազգային ժողովի նախագահ Խոսրով Յարութիւնեան, վարչապետ Արմէն Դարբինեան, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեան, Ազգային ժողովի փոխ նախագահ Եուրի Բաչխեան, Գերագոյն դատարանի նախագահ Տարիէլ Բարսեղեան, գլխաւոր դատախազ Հենրիկ Խաչատրեան եւ Ազգային ժողովի պետական իրաւական հարցերու յանձնախումբին նախագահ Արթիւր Բադասարեան:

Ընդգծելով դատական - իրաւական համակարգի բարեփոխումներուն հետեւողական իրագործման կարեւորութիւնը, նախագահ Քոչարեան նշեց, որ անիկա կը պարտադրէ նոր որակի արդարադատութեան համակարգի ստեղծում: Բարեկարգումներուն իրրեւ արդիւնք, դատական ատեաններ կ'անկախանան իշխանութեան միւս ճիւղերէն եւ կ'ենթարկուին միայն օրէնքի իշխանութեան: Ան աւելցուց, որ բարեկարգումներ կարելիութիւնը կը ստեղծեն ուղղուելու դէպի իրաւական պետութիւն:

Հանդիպումին տեղի ունեցաւ մտքերու փոխանակում այն հարցերուն վերաբերեալ, որոնց չուրջ առկայ են տարակարծութիւններ, ինչպէս նաեւ ճշդուեցան սկզբունքային որոշ հարցեր:

2

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԱՆՈՒՆՈՎ ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌԸ 100 ՀԱԶԱՐ ՏՈԼԱՐ ՆՈՒԻՐԵՑԻ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏԻՄԻ-ՋԵԿԵՂԵՑԻՒՄԸ ԿԱՌՈՒՅԱՆ ԾԲԱԳԻՐԻՆ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԼԷՈՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹ ՄԷՋ

Անցեալ Շաբաթ օր, Պէյրութի ժամանեցին Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետութեան վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան, Արցախի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան եւ Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան:

Պէյրութի օդակայանին մէջ, Արցախի հիւրերը դիմաւորուեցան քարիւղի նախարար Շահէ Պարսումեանի, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ Սեպուհ Յովհաննեսեանի, երեսփոխաններ Ժորժ Գասարժիի եւ Եդիկ Ձերվճեանի, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Տիգրան Քինպաչեանի եւ քաղաքական հարցերու պատասխանատուներ Յակոբ Բագրատունիի, Արամ Ա. կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Վարդան արք. Տեմիրճեանի, Լիբանանի թեմի հայոց առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեանի եւ Ազգային կեդրոնական վարչութեան անդամ րնկ. Երուանդ Փամպուքեանի կողմէ:

Օդակայանի պատուոյ հիւրերու դահլիճին մէջ կարճ դադար մը եղաւ, հիւրերը ուղղուեցան Անթիլիասի կաթողիկոսարան, ուր ընդունուեցան Արամ Ա. կաթողիկոսին կողմէ:

Կ'ասրէ ետք, ՀՂՀի վարչապետն ու իրեն ընկերակցող պատուիրակութիւնը այցելութիւն մը տուին հայ կաթողիկէ պատրիարքարանին, ուր ընդունուեցան Արք. Մարտիրոսեան եւ Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան:

7

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Կիրակի գիշեր, ՂՀՀի վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան եւ Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան այցելեցին Սարդարապատ ակումբ եւ ճաշկերոյթ մը ունեցան Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէին հետ: Հանդիպումին ներկայ էին նաեւ Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի ներկայացուցիչ րնկ. Բեհիճ Քանտեան, Բիւրոյի անդամ րնկ. Մկրտիչ Մկրտիչեան, ինչպէս նաեւ՝ նախարարներ Շահէ Պարսումեան, Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ րնկ. Սեպուհ Յովհաննեսեան, երեսփոխաններ Ժորժ Գասարժիի եւ Եդիկ Ձերվճեան, Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ րնկ. Տիգրան Քինպաչեան եւ քաղաքական հարցերու պատասխանատուներ Յակոբ Բագրատունիի, Արամ Ա. կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Վարդան արք. Տեմիրճեանի, Լիբանանի թեմի հայոց առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեանի եւ Ազգային կեդրոնական վարչութեան անդամ րնկ. Երուանդ Փամպուքեանի կողմէ:

Օդակայանի պատուոյ հիւրերու դահլիճին մէջ կարճ դադար մը եղաւ, հիւրերը ուղղուեցան Անթիլիասի կաթողիկոսարան, ուր ընդունուեցան Արամ Ա. կաթողիկոսին կողմէ:

Կ'ասրէ ետք, ՂՀՀի վարչապետն ու իրեն ընկերակցող պատուիրակութիւնը այցելութիւն մը տուին հայ կաթողիկէ պատրիարքարանին, ուր ընդունուեցան Արք. Մարտիրոսեան եւ Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան:

7

ՂՀՀի ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ԿԱՆԱ

Կանայի ֆարդին երկրորդ տարեդարձին առիթով, յատուկ այցելութեամբ Պէյրութ կտնուող Արցախի վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան, Արցախի հայոց առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան, Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան, րնկերակցութեամբ Լիբանանի թեմի առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեանի, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ րնկ. Սեպուհ Յովհաննեսեանի, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ րնկ. Յոյակ Թիւթելեանի եւ Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի անդամ Վարդան Ղազարեանի, այցելեցին Կանայի ֆարդին:

Կանայի ֆարդին երկրորդ տարեդարձին առիթով, յատուկ այցելութեամբ Պէյրութ կտնուող Արցախի վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան, Արցախի հայոց առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան, Շուշիի քաղաքապետ Սերգէյ Միրզոյեան, րնկերակցութեամբ Լիբանանի թեմի առաջնորդ Գեղամ Մ. վրդ. Խաչերեանի, հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ րնկ. Սեպուհ Յովհաննեսեանի, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ րնկ. Յոյակ Թիւթելեանի եւ Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի անդամ Վարդան Ղազարեանի, այցելեցին Կանայի ֆարդին:

7

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՆ ՀԵՏ ՈՒՆԵՑԱԾ ԵՐԿ ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՈՎ ՄԸ

Հ. Ե. Դ.Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՉՈՒՄԸ

Ուրբաթ, Ապրիլ 17ին, Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութեան կեդրոնական վարչութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը ներկայացաւ Լոս Անճելըսի թրքական հիւպատոսարանը, Հայկական Ցեղասպանութիւնը ճանչնալու պահանջով նամակ մը յանձնելու համար թրքական կառավարութեան, սակայն անակնկալօրէն ընդունուեցաւ հիւպատոս Հայրի Հայրէթ Եալաւի կողմէ:

2

Պ. ԱՅՐԷՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՅԱՐԳԵՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԸ

Հայկական Ցեղասպանութեան 83ամեակի առիթով, Պուենոս Այրէսի Քաղաքային Խորհուրդը որդեգրեց յայտարարութիւն մը՝ իր զօրակցութիւնը յայտնելով 1915ի մէկուկէս միլիոն զոհերու յիշատակը ոգեկոչող հայ ժողովուրդին: Արժանթինի հայ համայնքի նախաձեռնութեամբ Մեծ Եղեռնի յիշատակման ձեռնարկներու շարքին, Արժանթինի դաշնակցական մայրաքաղաքի օրէնսդիր մարմինը այս ձեւով կու գար իր յարգանքի տուրքը տալու հայութեան:

Քաղաքային Խորհուրդի անդամ երեսփոխաններ Քրիսթիան Քարամիւս տոքթ. Ռոպերթօ Սալատօ Քլիեներիի նախաձեռնութեամբ, 16 Ապրիլի իր նիստին, օրէնսդիր մարմինը միաձայնութեամբ եկաւ արտայայտելու իր «զօրակցութիւնը հայ ժողովուրդին եւ Արժանթինի հայ համայնքին հետ միասին, 24 Ապրիլ 1998ին, հայ ժողովուրդի դէմ Օսմանեան կայսրութեան իշխանութիւններու կողմէ գործադրուած եւ մեկուկէս միլիոնէ աւելի զոհեր պատճառած Ցեղասպանութեան 83ամեակին, կոչ կ'ուղղէ միջազգային համայնքին իր ճիգերը բազմացնելու՝ ի խնդիր այս գերագոյն ոճիրի միջազգային դատապարտման»:

Նշենք, որ նստաշրջանի նախօրեակին, յայտարարութեան հեղինակները, ինչպէս նաեւ Պուենոս Այրէսի քաղաքային կառավարութեան փոխ պետ ու օրէնսդիր իշխանութեան նախագահ Ենրիքէ Օլիվերա, ընդունեցին Արժանթինի մօտ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան տոքթ. Վահան Տէր Ղեւոնդեանը, որուն կ'ընկերակցէր Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Հարաւային Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբի գործավար րնկ. Փեդրօ Մուրատեան: Հետագային նիստին ներկայ եղաւ նաեւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Պուենոս Այրէսի Վարչութեան ներկայացուցիչ Խուան Ձքռնուազեան:

7

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

«ՏԱՍԱՆ ՖՈՆՍԻԷՐ» ԸՆԿ.

ԱՌՔԱԷԼ ՄԻՆԱՍԵԱՆ — ՊԵՐՃ ԵԱԳ.

Զալքայի համալիրէն կը մնան ծախու 6 յարկաբաժիններ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը կը բաղկանայ հիւրասրահ-ճաշասրահէ, խոհանոցէ, 2 ննջասենեակէ եւ 2 բաղնիքէ:

•Իւրաքանչիւր յարկաբաժին ամբողջապէս կահաւորուած է ընկերութեան հաշուոյն եւ ունի մէկ ինքնաշարժի թուագրուած վայր, գետնայարկ փակ կառատան մէջ:

•Անմիջական յանձնում յարկաբաժինի եւ *թափուր*ի:

•Կեանքի, յարկաբաժինի, կարասիի ապահովագրութիւն ընկերութեան հաշուոյն, տասը տարուան վրայ:

•Կանխավճար 15.000$:

•Ամսական մուրհակի սակ՝ 490$, տասը տարուան վրայ:

Հեռ. 03/885018 եւ 03/808074

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՑԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱՅ ՈՒՐԲԱԹ, 24 ԱՊՐԻԼ 1998, ԺԱՄԸ 12.30ԻՆ, «ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀՍԿՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ

ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլին, երեկոյեան ժամը 9էն սկսեալ, Կաթողիկոսարանի շրջափակին մէջ, Անթիլիաս:

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ (PLAN MedNet) ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

•Յարմարագոյն գիներ
•Լաւագոյն պայմաններ
•Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS
INSURANCE COMPANY

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ (PLAN MedNet)Ի «ECONOMIZER»ԷՆ

Մանրամասնութեանց համար դիմել 01-250999 թիւին, Տորա, Սանթըր Տտրեան, 2րդ յարկ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՐԱԲԵՐ
ԻՍՐԱՅԵԼԻ ՀԵՌԱՑՄԱՄԲ ԱՊԱՀՈՎԵԼՈՒ ՄԻՏՆԱԿՈՒԹՅԱՄԲ

ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՁԵՌՆԱՐԿԷ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՇԱԻԻ

Լաթաքիոյ լիբանանեան-սուրիական կերաստիճանին որոշումներու չրջագիծին մէջ, Լիբանան այսօր կը նախաձեռնէ դիւանագիտական եւ քարոզչական արշաւ մը, դէմ դնելու համար թիւ 425 որոշումին առնչութեամբ Իսրայէլի չղթայազերծած դիւանագիտական չարժումին:

Արդարեւ, վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի այսօր կ'ուղղուի դէպի Գահիրէ՝ ընդառաջելով պաշտօնական հրաւէրի մը: Ան պիտի տեսակցի Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի, վարչապետ Քամալ Ժանկուրիի եւ արաբական լիկայի ընդհանուր քարտուղար Իսմաթ Ապտել Մեկիտի հետ:

Նոյն պահուն, Պէյրութի մէջ, արտաքին գործոց նախարար Ֆարէս Պուէյհ կը տեսակցի ապահովութեան խորհուրդի մնայուն անդամ երկիրներու Լիբանանի մօտ դեսպաններուն հետ՝ ներկայացնելով Լիբանանի տեսակէտներն ու կեցուածքը:

ՀԱՐՒՐԻ ՊԱՆԱՊՏԱՅԻ ՄԷՋ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի, լիբանանեան դիւանագիտական չարժումի կարգ մը մանրամասնութիւնները քննարկելու համար, երէկ երեկոյեան այցելեց Պաապտայի պալատ:

Միւս կողմէ, երէկ լոյս տեսած հարցազրոյցներու մէջ, Հարիրի հաստատեց, թէ անկարելի է, որ Լիբանան առանձին լուծում մը ընդունի Իսրայէլի հետ: «Թիւ 425ի գործադրութիւնը նախապայմաններու չի կարստիր, եւ այս որոշումին Իսրայէլի կողմէ վերջերս ճանչումը չի նշանակեր, որ մենք պէտք է վճարենք այս ճանաչումին ու իրագործումին գինը», ըսաւ ան: Վարչապետը նկատել տուաւ, որ արդարութիւնը Իսրայէլի կը թելադրէ մեծապուճար հատուցումներ վճարել Լիբանանի մէջ պատճառած իր վնասներուն եւ քանդումին համար:

«Լիբանան ճիգ չխնայեց խաղաղութեան ուղղութեամբ յառաջդիմելու, բայց այս ճիգերը չարդիւնաւորուեցան Իսրայէլի անգիջողութեան պատճառաւ», ըսաւ ան եւ բացատրեց, որ իր չրջապտոյտը կը հետապնդէ գօրակցութիւն ապահովել հարաւային Լիբանանէն Իսրայէլեան ուժերու առանց նախապայմանների հեռացման պահանջին:

ԿԱՆԱՅԻ ՋԱՐԴԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ
ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԻԹՈՒՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐԸ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՆԻՒԹ ՉԵՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Խորհրդարանի նախագահ Նպեհ Պրրրի երէկ վերահաստատեց, որ Լիբանան չի կրնար բանակցութեան նիւթ դարձնել իր իրաւունքները, յատկապէս ինչ կը վերաբերի իր հողերուն իսրայէլեան ուժերու առանց նախապայմանի հեռացման: Ան նաեւ ըսաւ, որ Լիբանան չի կրնար փոխանակել Սուրիոյ հետ իր կապերը, որոնք իրեն համար կեանքի կարեւորութիւն կը ներկայացնեն:

Պրրրի այս յայտարարութիւնները կատարեց կանայի չարդի երկրորդ տարեդարձին առիթով կազմարուած «Լիբանանի հետ գօրակցութեան միջազգային լրատուական սեմինար»ին, որ տեղի ունեցաւ Քորալ Պիչ պանդոկին մէջ:

Պրրրի իր խօսքին մէջ նաեւ յիչեցուց քաղաքացիական պատերազմի ճահիճն Լիբանան դուրս բերելու Սուրիոյ ունեցած դերն ու կատարած գոհարերութիւնները. «Սուրիա այս պատճառով Լիբանանի հետ պարձաւ թիրախ իսրայէլեան չարչարական դաւերու», ըսաւ ան: Պրրրի նաեւ վերահաստատեց, թէ Իսրայէլի նախապայմանները կ'իմաստագրկեն թիւ 425 որոշումը:

Խորհրդարանի նախագահը նաեւ քննադատեց այն արարները, որոնք առանձին խաղաղութիւն կնքեցին Իսրայէլի հետ՝ դիտել տալով, որ առանձին եւ մասնակի համաձայնութիւնները չեն կրնար հիմ դառնալ արդար եւ ամրողջական խաղաղութեան, որովհետեւ նման քայլեր արարական մնացեալ երկիրները կը դարձնեն թիրախ իսրայէլեան աւելի ծանր հարուածներու:

Նոյն առիթով արտասանուեցաւ Արարական Լիկայի ընդհանուր քարտուղարին խօսքը, ուր ան կը վերահաստատէ իսրայէլեան ուժերու Լիբանանէն առանց նախապայմանի եւ անմիջական հեռացումի անհրաժեշտութիւնը:

ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Ուրբաթ, 24 Ապրիլին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, արժանի վայելչութեամբ պիտի ոգեկոչուի անմահ յիշատակը Մեծ Եղեռնի մէկուկէս միլիոն մեր նահատակներուն:

Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝
ՊԵՐՃ. Տ. ՊԱՐԳԵՒ ԵՊՍԿ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
(Առաջնորդ Ղարաբաղի թեմին)

Պատարագէն անմիջապէս ետք, Նահատակաց Յուշարձան - Մատուռի մուտքին տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր արարողութիւն, որուն աւարտին իր հայրապետական պատգամը պիտի տայ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Պատարագին եւ հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ պիտի գտնուի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ՝

Ն. Վ. ՏԻԱՐ ԼԵՌՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրուին մեր ժողովուրդի զաւակները ներկայ գտնուելու սոյն արարողութեանց եւ կրօնական ու ազգային նախանձախնդրութեամբ արժանի չարգանք ընծայելու մեր անմահ նահատակներուն:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Համարթին Խաչիկեանի մահուան առիթով.

Տէր եւ տիկին Միսաք Ներսէսեան	50.000 լ. ո.
Օրդ. Նաթեր Գաբրիէլեան	50.000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Յովսէփեան	50.000 լ. ո.

ԺՊԷՅԼԻ «Ս. ԱՂԲԻՒՐ Պ.Մ.»

ԺՊԷՅԼԻ «Ս. ԱՂԲԻՒՐ Պ.Մ.»

1915 ԱՊՐԻԼ 24

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դ. «Սերոբ Աղբիւր» Պատանեկան Միութիւնը կազմակերպած է Ցեղասպան Թուրքիոյ կողմէ ինկած մէկ ու կէս միլիոն զոհերու յիշատակին նուիրուած ձեռնարկ:

ԿԸ ԲԱՆԱԽՕՍԷ
ԲՆԿ. ԿԱՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
ՎԻՏԷՕ ԵՐԻՋԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի պիտի ունենայ Կիրակի 26 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 7ին, «Թռչնոց Բոյն»ի հանդիսասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՅՆՃԱՐ ԱՅՆՃԱՐ

ԵՂԵՌՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

1.- Հսկումի երեկոյ, կազմակերպութեամբ՝ Հ. Յ. Դ. ԼԵՄԻ Շ. Միսաքեան մասնաճիւղի, 23 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Հետուիկ սրահին մէջ:

2.- Ժողովրդային հաւաք, կազմակերպութեամբ՝ Հ. Յ. Դ. Կարմիր Լեռ կոմիտէի դաստիարակչական մարմինին, 24 Ապրիլ 1998, կ. ա. ժամը 11:30ին, Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ նորակառոյց սրահին մէջ: Կը դասախօսէ Կիմ Աղաբէկեան:

3.- Գեղարուեստական երեկոյ, կազմակերպութեամբ՝ Ազգ. Յառաջ Գ. Կիւլպէնկեան երկրդ. վարժարանի, 25 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

4.- Նուագահանդէս, կազմակերպութեամբ՝ Այնճարի հայ աւետարանական համայնքին, 26 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8ին, Հետուիկ սրահին մէջ:

Հ. Յ. Դ. ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ - ՉՐՈՅՑ

Խօսք կ'առնէ
Արցախի վարչապետ
ԼԵՈՆԱՐՏ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Տեղի պիտի ունենայ Չորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 7:30ին, Հայկազեան համալսարանի սրահին մէջ, Քանթարի:

ՀՐԱՒԷՐ

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Զարուհի Ստամպուլեան
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Ստամպուլեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Ստամպուլեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Եղկէկ Գահուէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Եղիա Զաւգարեան եւ գաւակ
Տէր եւ տիկին Արթահամ Տէրմէնճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Զաւէն Եաղճեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը դաւժեն իրենց հօր, մեծ հօր, քեռայրին եւ ազգականին

ՅԱԿՈԲ ՍՏԱՄՊՈՒԼԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1912ին Ուրֆա)

մահր, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1998ին, Միլանոյի մէջ, Իտալիա:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1998ին, Միլանոյի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ:

VIA JOMMELLI, 30-20131 MILANO

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մաճազդ:

Բնակարանի հասցէ.- RES. RIPA 342 BASIGLIS 20080 MI3 - MILANO, ITALIA.
FAX. 02-864417

ԲԱԽՏԱՒՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին Հրայր եւ Ծաղիկ Նաշալեաններ բախտաւորուած են առջինեկ մանչ զաւակով մը՝

ՅՈՎԻԿ

Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1998

CHOOSY RESTAURANT

ԱՐԻՆ ՍԵՆԹԸՐ

Հեռ. 257469 - 70
03- 278260

ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ

•*ՈՍՊԱԾ,*
ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐԻ ՃԱՇՈՒԱԾՔՈՎ ԵՒ ԱՂՑԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 83ԱՄԵԱԿԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՀՍԿՈՒՄ

•Բանախօս՝ **ԸՆԿ. ՇՈՂԻԿ ԱՃԸԳԵԱՆ**
•Գեղարուեստական յայտագիր

Տեղի կ'ունենայ, Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 1998ին, երեկոյեան ժամը 9ին, Այնճարի «Հետուիկ» սրահին մէջ:

Հ. Յ. Դ. Լ. Ե. Մ.Ի

Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Հ. Ե. Դ.Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ...

Հ. Ե. Դ.ի ներկայացուցիչներ Քրիս Կիւլճեան, Մելքոն Մելքոնեան եւ Սիլվա Պէկճեան հիւպատոսարանի ներկայացան Թուրքիոյ կառավարութեան հասցէագրուած նամակը ներկայացնելու յոյսով: Հոն սակայն, անակնկալօրէն ընդունելեան հիւպատոսին կողմէ, որուն հետ ունեցան չուրջ մէկ ժամ տեւած խօսակցութիւն մը: Հայ երիտասարդները հիւպատոս Եալաւի հետ իրենց խօսակցութեան ընթացքին, չեշտեցին Հայկական Ցեղասպանութեան Թուրքիոյ կողմէ ճանաչման անհրաժեշտութիւնը եւ բացատրութիւն պահանջեցին թրքական ուրացումին կապակցութեամբ:

Իր կարգին, կարդալէ ետք նամակը, Եալաւ կրկնեց Թրքական պաշտօնական տեսակէտը, սակայն խոստացաւ գրաւոր պատասխանել Հ. Ե. Դ.ի նամակին:

Ընդհանուր հիւպատոս Հայրի Եալաւի միջոցով Թուրքիոյ կառավարութեան ուղղուած նամակը կ'ըսէ, թէ Հ. Ե. Դ.ն խիստ կերպով կը դատապարտէ Թուրքիոյ կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ուրացումը եւ պատմութեան նենգափոխումը: Հայկական Ցեղասպանութիւնը պատմական փաստ է եւ հարիւրաւոր ակադեմականներ ականատես եղած են այդ փաստերը խեղաթիւրելու եւ ամերիկեան հաստատութիւններէ ներս այդ նպատակով ամպիոններ հաստատելու թրքական ճիգերուն: Ցեղասպանութեան ուրացումը եւ փաստերու նենգափոխումը ցեղասպանական յանցանքին համագոր քայլեր են:

Հետեւաբար, կը չարունակէ նամակը, կը պահանջենք Թուրքիոյ կառավարութենէն՝ ընդունիլ, որ Օսմանեան կայսրութեան դեկավարները յատուկ ծրագիր մը մչակեցին հայութիւնը բնաջնջելու համար ու այդ ծրագիրը գործադրութեան դրին, պատճառ դառնալով 1.5 միլիոն հայերու չարդին: Նաեւ կը պահանջենք թրքական կառավարութենէն, որ ընդունի այս սխալը եւ երկխօսութեան սկսի հայ ժողովուրդի ներկայացուցիչներուն հետ:

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ...

ընկ. Շահէ Պարսումեան եւ հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչ ընկ. Սեպուհ Յովհաննեան:

Վարչապետ Լեռնարտ Պետրոսեան ներկայացուց Արցախի հարցին վերաբերող քաղաքական իրադարձութիւնները: Ան անդրադարձաւ նաեւ Արցախի տնտեսական հարցերուն:

Տեղի ունեցաւ կարծիքներու փոխանակում Սփիւռք եւ Հայաստան - Արցախ յարաբերութիւններու եւ գործակցութեան մասին:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 83ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ

24 Ապրիլ 1998, Ուրբաթ. առաւօտեան ժամը 9ին Սուրբ եւ Անմահ պատարագ պիտի մատուցուի Ազգ. Գերեզմանատան մէջ:

ՊԻՏԻ ՊԱՂՏՎԻԶԸ ԵՒ ՕՐՈՒԱՆ
ՊԱՂՏԱՒՈՐՈՒԱԾ ՓԱԽԱՆԱՅԻՆ
ՊԵՐՃ. Տ. ՄԱՒՐԻՆ ՔՐՔ. ԳԱԼՓԱՔՐԻԱՆԵԱՆ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ

Յաւարտ Ս. Պատարագի նոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի մեկուկէս միլիոն նահատակներու անմեռ յիշատակին:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ 83ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՈԳԵԿՈՉԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈՎԱՆԱՒԱՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՀԱՅ ԵՐԵՔ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՊԵՐՃ. Տ. ՄԱՒՐԻՆ ՔՐՔ. ԳԱԼՓԱՔՐԻԱՆԵԱՆԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅՈՑ ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ

ԳԱՂՓԱՂԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ
ՀԱԼԷՊԱՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Տեղի կ'ունենայ 24 Ապրիլ 1998, Ուրբաթ, երեկոյեան ժամը 8ին, Կրթասիրաց Մշակութային Միութեան սրահէն ներս:

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ՏԷՐ ՁՕՐ ԵՒ ՄԱՐԿԱՏԷ

Ի գիտութիւն մեր բարեպաշտ ժողովուրդին, կը յայտնենք, թէ Տէր Ձօրի եւ Մարկատէի Ուխտագնացութիւնը այս տարի տեղի պիտի ունենայ 26 Ապրիլ 1998, Կիրակի օր:

ՏԷՐ ՁՕՐԻՆ Ս. ՆԱԶԱՐԵՏԱԿԱՆ ՄԱՏՈՒՌԷՆ ՄԻՋ
Ս. ԵՒ ՈՂՈՐՔ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ՊԻՏԻ ՄԱՏՈՒՑՒԻ
ԵՒ ՔԱՐՈՑՔ
ԱՐՑԱԽԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ՊԵՐՃ. Տ. ՊԱՐԳԵՒ ՔՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Յաւարտ Ս. Պատարագի, Մարկատէի Ս. Յարութիւն մատրան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, ի խաղաղութիւն Հայ ժողովուրդի բիւրաւոր նահատակներու հոգիներուն:

ՊԻՏԻ ՊԱՏՎԱՍՏԻ
ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ՊԵՐՃ. Տ. ՄԱՒՐԻՆ ՔՐՔ. ԳԱԼՓԱՔՐԻԱՆԵԱՆ

ԱՅՍՕՐ, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 21 ԱՊՐԻԼ 1998, ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8ԻՆ, Յ. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

ԱՋԳԱՅԻՆ ԱՔՍՈՐ ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 65ԱՄԵԱԿ

Հովանաւորութեամբ՝ ԳԵՐՊ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԹԱՋԵՐԵԱՆԻ (Առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմին)

ԵՐԳՉԱԽՄԲԱՅԻՆ ՀԱՄԵՐԳ

ղեկավարութեամբ՝ պրն. ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՃԱՐԵԱՆԻ

Après l'adhésion des deux grands :
• Circuit Empire, 6 nouvelles salles
• Hypermarket Bou Khalil, 6000 m²
et afin de clôturer la phase 2 du centre commercial le plus convoité du Grand Beyrouth,

MKALLES 2001
LANCE UNE OFFRE INÉDITE

VALABLE SEULEMENT POUR 15 JOURS.

Magasins - Boutiques - Galeries - Salles d'exposition
Garderie d'enfants - Snacks - Restaurants - Bureaux - Cliniques - Instituts - Centres Bancaires...
Quelle que soit votre spécialité, quels que soient vos projets :

MISEZ SIMPLE GAGNEZ DOUBLE.

POUR CHAQUE M² UN M² GRATUIT.

Mkalles 2001 possède tous les atouts :
● emplacement stratégique unique ● parkings couverts pour 700 voitures
● 55 000 m² de construction ● sécurité et service assurés ● finition et matériaux de haute qualité
● toutes les formules sont possibles (location à terme ou ouverte, gérance libre et autres...)

MKALLES 2001

LIVRAISON DECEMBRE 1998

Joignez-vous aux grands, c'est le moment.

Mkalles, Route Principale, Tél.: (03) 213032/33/34, Fax: (03) 598070

Financement: **Banque Libanaise Pour Le Commerce S.A.L.**

ԸՆԿ. ՇԱՀԷՆ ՄԵՂՐԵԱՆԻ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՍԵԱԿ

(1993-1998)

Ընկ. Շահէն Մեղրեան

Շահէն Մեղրեանի ինքնապաշտպանութեան հրամանատարն էր: Աննկուն հայրուկապետ, որ իր անձնական օրինակով կ'ներշնչէր հայրենասէրներուն եւ ինքն ալ կ'նքր ձեռքին մասնակցեցաւ ապստամբական պայքարին: Ան նահատակուեցաւ իր գինակիցներուն հետ 1993 Ապրիլ 17ին, իր ծննդավայր Գիւլիստանի մօտ:

Շահէն Մեղրեան ծնած էր 1952 Յունուար 2ին: Աւարտելով ծննդավայրի միջնակարգ դպրոցը, կ'ընդունուի Երեւանի պետական համալսարանի տնտեսագիտութեան բաժինը: 1973ին ուսումը աւարտելէ ետք կը վերադառնայ հայրենի գիւղ եւ կ'աշխատի իրրեւ տնտեսագէտ, ապա կը ստանձնէ Շահումեանի պահածոներու գործարանի տնօրէնութիւնը: Անկէ ետք կը նշանակուի չրջանի գիւղատնտեսական արդիւնարերական բաժիններու նախագահ: 1990ին կ'ընտրուի չրջանային գործադիր մարմնի նախագահ, իսկ 1991ին (գարնան) կը ստանձնէ չրջանի մարտական ինքնապաշտպանութեան ջոկատներու գլխաւոր հրամանատարութիւնը:

1991 Դեկտեմբեր 28ին տեղի կ'ունենան նորանկախ ՂՀՀի Գերագոյն Խորհուրդի ընտրութիւններ եւ Շահէն Մեղրեան կ'ընտրուի պատգամաւոր:

1988ին ան չրջանի ինքնապաշտպանութեան Ա ջոկատին հրամանատարն է: 1990ի առաջին ամիսներուն ջոկատի պատասխանատուները չրջանի մարտական ինքնապաշտպանութեան ջոկատներու գլխաւոր հրամանատարութիւնը:

Սակայն կը հայթթափուին Շահումեանն ու Մարտակերտ: Շահէն Մեղրեանի դեկավարութեամբ հայդուկային ջոկատներ պայքարը կը շարունակեն հայրենի Շահումեանը ազատագրելու համար:

1993 Ապրիլ 17ին Գիւլիստանի երկինքին կը գարնուի Շահէն Մեղրեանը եւ իր գինակիցները փոխադրող հայկական ուղղաթիռը:

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ ԸՆԿ. ՇԱՀԷՆ ՄԵՂՐԵԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

ՇԱՀՈՒՄԵԱՆԻ ՈԳԻՆ

Այսօր Ղարաբաղի ազատագրական պայքարի նորագոյն փուլի 10ամեակին, երբ յաճախ խօսուում յաղթանակների, ձեռքբերուած նուաճումների մասին՝ բռնագրաւած, կործանուած Շահումեանի, Գետաշէնի փաստը մխացող վէրք է դարձել բոլորիս առաջին հերթին չահումեանցիների, գետաշէնցիների մէջ: Շահումեանի չրջանը իր պայքարող ժողովրդով դարձաւ մերօրեայ հերոսական Սասուն: Մի չրջան, որը Ղարաբաղեան պայքարի սկզբնական՝ ինքնապաշտպանութեան փուլում ներկայացաւ կազմակերպուած, մնաց հայկական: Մի չրջան՝ որն իր կազմակերպուածութեամբ օրինակ դարձաւ ամբողջ Արցախի համար: Մի չրջան՝ որտեղից հայագատագրական չարժումը կարելիութիւն ստացաւ ինքնապաշտպանութեան համար կենսականը հասցրնել Արցախ, հնարաւոր դարձնելով ագատամարտիկների ագատ եւ ուժմուտը: Ագատամարտ էր Շահումեանը: Այն ագատագրուած տարածքը ու իրրեւ այդպիսի արցախեան ագատագրական պայքարի կազմակերպման յենակէտ: Եթէ Շահումեանը մեր նորօրեայ ագատագրական պայքարում իր կազմակերպուածութեամբ, իրատես ու անհաչտ պայքարով սկիզբ ու օրինակ հանդիսացաւ բոլորի համար, ապա Շահումեանի անկումից յետոյ բռնագրաւուած տարածքում հայդուկային կռուի կազմակերպումով մեզ կտակեց «յարատեւ կռուի» նորագոյն պատգամը: Բռնագրաւուած Շահումեանը իր կեանքի գնով մեծ ու հիմնական աւանդ ունի Ղարաբաղեան ագատագրական պայքարի այսօրեայ նուաճումներում: Բռնագրաւուած «Շահումեանի» դեկավարը, առաջնորդն ու հրամանատարը, գինուորն ու ոգին եղաւ ու մնաց Շահէն Մեղրեանը:

ՀՐԱՆԴ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

Շահէն Մեղրեանի մասին կարելի է անվերջ պատմել: Առանձնապէս իմաստալից կը լինի յիշել նրա պայքարի վերջին փուլը, երբ արդէն յուսահատուած հին բոլորը՝ ամբողջ Հայաստանը, չահումեանցիներն ու ղարաղագցիները, հէնց իր Շահէնի շատ ընկերներն ու գինակիցները: Խօսքը 1992 թուի աշնանը ստեղծուած իրադրութեան մասին է, երբ Շահումեանը րնկաւ հակառակորդի պերակիր ուժերի ճնշման տակ ու նահանջած չահումեանցիները, գինուած խմբերը բոլորովին կորցրել հին յոյսը, դարձել անմարտունակ ցաք ու ցրիւ եղել Արցախում ու Հայաստանում: Հէնց այդ ժամանակ էր, որ Շահէն Մեղրեանը եւ «Լեռնապար» կոմիտէի մի չարք րնկերներ պահանջեցին գումարել Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի եւ Հայաստանի կեդրոնական կոմիտէի համատեղ նիստ: Շահումեանում հայդուկային պայքար սկսելու ծրագիր ներկայացնելով: Դա չատ ծանր ծրագիր էր՝ դժուար իրականացնելի: Բայց, այնուամենայնիւ, րնդունուեց: Ստեղծուեցին ագրեսկէնական ուժերի թիկունքում գործող հայդուկային ջոկատներ եւ գինուորական յենակէտեր Շահումեանի չրջանի հարաւային անտառուտ տարածքներում եւ Մարտակերտի հիւսիսում: Զմռանանք, որ Մարտակերտի մեծ մասը իւնագաւթուած էր: Բնական է, որ գործը վրստահուեց Շահէն Մեղրեանին եւ նրա հաւատարիմ գինակիցներին: Նրանցից մէկը՝ Սերգէյ Զայրեանը հիմնադրեց հարաւային ճակատը: Ժամանակի հեռուից տեսանելի է, որ մեր այդ որոշումը մի քիչ էլ խեթթուիլ ունէր իր մէջ: Բոլորովին էլ իրական չէր իրագործել այն, ինչ ծրագրել էինք: Զինամթերք կար, քանի որ, փաստօրէն, ոչ մի միաւոր գէնք նահանջեցողները չէին թշնամուն: Յաւելեալ գէնք հայթայթելու առանձնակի դժուարութիւն էլ չկար, քանի որ այնժամեայ պաշտպանութեան նախարար Վագգէն Մանուկեանը, ինչպէս եւ Վագգէն Սարգսեանը, չէին հակառակում մեր ծրագրին: Վագգէն Մանուկեանի հետ այս ծրագրի շուրջ չատ սերտ համագործակցութիւն ստեղծուեց իրրեւ քաղաքական գործիչ եւ անհատ ես իրեն այդ ժամանակից եմ ճանաչում:

Հիմնական մարդկային գործօնն էր, որովհետեւ չատերը յուսահատուած էին, չէին կողմնորոշուում: Մանաւանդ մտերնում էր ճմեռը, իսկ լեռներում, պատկերացրէք, ամիսներ չարունակ հայդուկային խմբերը պէտք է գործէին ագերիների կրաւած տարածքներում՝ հնարաւորութիւն չունենալով նոյնիսկ խարոյկ վառելու, առանց որի ճմրան մահ է: Ո՛չ կերակուր կարող ես տաքացնել, ո՛չ տաքանալ՝ այլապէս կը մատնես տեղդ:

Այս պայմաններում մենք առաջնորդուեցինք նչածս որոշումով եւ այժմ գոյալու ոչինչ չունենք: Միակ ափսոսանքը այն է, որ այդ պայքարում գոհուեց ինքը՝ Շահէնը: Ինչեւէ: Ես յիշում եմ այն աշուն, երբ նախապատրաստուում էինք հայդուկային ջոկատի ստեղծմանը եւ առաջին գործողութիւններին: Այդ օրերին 1992ի աշնան վերջին Ֆրանսիայում գումարուեց Հ. Յ. Դ. Ընդհանուր ժողովը, քանի որ առաջին նախագահը արտաքսեց Հրայր Մարուխեանին՝ անհնարին դարձնելով ժողովի րնականոն գումարումը Հայաստանում: Ֆրանսիայում բնականարար քննարկուեց նաեւ հայդուկային ջոկատներ ստեղծելու հարցը, իսկ Ընդհանուր ժողովը, որին ի դէպ հրաւիրուած էր նաեւ Շահէն Մեղրեանը, հաստատեց Հայաստանի եւ Արցախի րնկերների որոշումը: Նաեւ պիտճ յատկացուեց, քանի որ անհրաժեշտութիւնը ակնյայտ էր:

ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

«Երկիր»

9

ԱՐՑԱԽԻ ՇՈՒՐՋ ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿՄԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ

Ւրեք հարցը քաղաքականից տեղափոխուի տնտեսական հարթութիւն, ապա դա թոյլ կը տայ ամրապնդել խաղաղութիւնը շրջանում:

Այն փաստը, որ մեր շրջանում շահեր ունեցող որոշ երկրների պաշտօնական այրերը ոչ միայն մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցին Հայաստանի նախագահական մրցարշաւին, այլեւ չսպասելով նոր նախագահի երդման արարողութեանը, հանդէս եկան մի շարք յայտարարութիւններով Ե՛ԱՀԿի Մինսքի խմբի շրջանակներում ընթացող բանակցային գործընթացի վերաբերեալ, վկայում է Ւրեւանի եւ Ստեփանակերտի վրայ նախապատրաստուող քաղաքական նոր ճնշումների մասին:

Այդ յայտարարութիւնների համաձայն, հայկական կողմը պէտք է ընդունի հակամարտութեան կարգաւորման փուլային տարբերակը, այսինքն, այդ հարցում շարունակի նախկին նախագահի քաղաքականութիւնը:

Ինչպէս յայտնի է, Մինսքի խմբի համանախագահների եռեակը հակամարտող կողմերին առաջարկել է հետեւեալ ծրագիրը.

1.- Ջօրքերի դուրսբերում այսպէս կոչուած գրաւեալ տարածքներից, բացի Լաչինից եւ Շուշիից: Այստ նախկին նախագահի յայտնի արտայայտութիւնների, խօսքն այստեղ միմիայն Լ.Ղ.Հ ինքնապաշտպանութեան զօրքերին է վերաբերում եւ ոչ Լեռնային Ղարաբաղի հիւսիսային շրջանները գրաւած ազրպէյճանական բանակին:

2.- Խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխում եւ բախարգելման գօտիների ստեղծում:

3.- Փախստականների վերադարձ եւ շրջափակման վերացում:

Ամենայն հաւանականութեամբ խօսքը միայն ազրպէյճանական փախստականների վերադարձի մասին է, որովհետեւ հայ փախստականները չեն կարող վերադառնալ իրենց տները, որոնք գտնւում են ազրպէյճանցիների կողմից գրաւած տարածքներում:

4.- Լ.Ղ.Հ կարգավիճակի հարցի լուծում:

Այս հարցերը կարելի էր լուծել երկու տարբերակով՝ փաթեթային եւ փուլային: Փաթեթային տարբերակը ենթադրում էր բոլոր հարցերի համալիր լուծում բանակցային սեղանի շուրջ, իսկ այնուհետեւ դրանց իրագործում: Սակայն ներկայացուած փաթեթային տարբերակում Լ.Ղ.Հ կարգավիճակի հարցն արդէն կանխորոշուած էր, այսինքն՝ Լ.Ղ.Հն համարւում էր Ազրպէյճանի անբաժանելի մասը: Բնականաբար, այդ տարբերակը հայկական կողմը մերժեց, որից յետոյ ներկայացուեց երկրորդ՝ փուլային տարբերակը, որի համաձայն վերոշարադրեալ հարցերը կ'իրականացուէին հերթականօրէն, ընդ որում Լ.Ղ.Հ կարգավիճակը որոշւում էր առաջին երեք միջոցառումներից յետոյ: Ւրեւանն ու Պաքուն, փաստօրէն, համաձայնեցին ընդունել այդ տարբերակը, իսկ Ստեփանակերտը մերժեց զայն:

Ստեփանակերտի երկիւղներն անհիմն չէին, քանզի՝

1.- Պաշտպանական բնոյթի կառոյցներով ամրացուած ռազմաճակատի գիծը թողնելով, Լ.Ղ.Հ բանակը, բնակչութեան իրական անվտանգութիւնն ապահովելու նպատակով, ստիպուած կը լիներ կրկին զբաղուել նոր պաշտպանական գծի ստեղծմամբ: Իսկ նկատի առնելով ճակատի նոր երկարութիւնը, նման աշխատանքը ոչ միայն հսկայական նիւթական միջոցներ, այլեւ երկարատեւ ժամանակ կը պահանջէր:

2.- Դիրքային խախտուած հաշուեկշիռը կտրուկ կը մեծացնէր ռազմական գործողութիւնների վերսկսման հաւանականութիւնը, քանի որ ստանալով զինուորա-ռազմագիտական առաւելութիւն, Ազրպէյճանը կարող էր ոչ միայն ուժեղացնել քաղաքական ճնշումը, այլեւ ցանկացած պահին ընդհատել բանակցութիւնները եւ յարձակուել Լ.Ղ.Հի վրայ:

Մեզ կարող են առարկել, թէ խաղաղարար ուժերը կը դառնան հայ բնակչութեան անվտանգութեան երաշխիքը, սակայն համաշխարհային փորձը վկայում է, որ կողմերի սիջեւ պատերազմի վերսկսման դէպքում կապոյտ սաղաւարտներն անյապաղ յետ են կանչւում:

Այսպիսով Ստեփանակերտի հաստատուն դիրքորոշումը թոյլ տուեց ոչ միայն նուազեցնել պատերազմի վերսկսման, այլեւ Լեռնային Ղարաբաղը կորցնելու հաւանականութիւնը: Ւրնելով այս տրամաբանութիւնից, կարկ է սպասել, որ հայկական կողմը, ընդ որում այս անգամ ոչ միայն Ստեփանակերտը, այլեւ Ւրեւանը, կրկին կը հրաժարուի փուլային տարբերակից, որն ամենայն հաւանականութեամբ նորից կը ներկայացնեն Մինսքի խմբի համանախագահները:

Իրադարձութիւնների նման ընթացքը կը յանգեցնի՝ արդեօք, բանակցային գործընթացի դադարեցմանը, թէ՝ այն կը շարունակուի: Այս հարցի պատասխանը կախուած է ոչ միայն Ազրպէյճանի իշխանութիւններից, այլեւ Ւ.Ե.Ա.Կի անդամ երկրների դիրքորոշումից, որոնց շահերը թելադրում են հակամարտող կողմերի միջեւ կայուն խաղաղութեան հաստատում: Այդ պատճառով հարկ է սպասել, որ Մինսքի խմբի համանախագահները կ'առաջարկեն նոր ծրագիր, որը հաշուի կ'առնի ստեղծուած իրողութիւնները եւ հիմնուած կը լինի երկկողմանի, եւ ոչ թէ միակողմանի գիջումների սկզբունքի վրայ:

Փաթեթային եւ փուլային տարբերակներն անընդունելի են հայկական կողմի համար, քանի որ, եթէ առաջինի դէպքում Լեռնային Ղարաբաղը ի սկզբանէ ճանաչւում էր Ազրպէյճանի անբաժանելի մաս, ապա երկրորդի դէպքում այդ ճանաչումը կարող էր տեղի ունենալ Ազրպէյճանի ռազմաքաղաքական ճնշումից յետոյ:

Ակնյայտ է, որ բանակցութիւնների բուն խնդիրը ոչ թէ զօրքերի դուրսբերումն ու խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխումն է, փախստականների վերադարձն ու հաղորդակցութիւնների ապաշրջափակումը, այլ միայն եւ միայն Լ.Ղ.Հ կարգավիճակը, այսինքն այն հարցը, որի հանդէպ կողմերի դիրքորոշումներն արմատապէս տարբերւում են: Հաշուի առնելով այդ դիրքորոշումները, Մինսքի խումբը, բանակցային գործընթացի առաջխաղացման նպատակով, հիմնախնդրի լուծմանը կարող է այլ ծայրից մօտենալ եւ առաջարկել փոխզիջումների հետեւեալ տարբերակը. Ստեփանակերտը եւ Պաքուն որոշակի ժամանակով սառեցնում են Լեռնային Ղարաբաղի իրաւական կարգավիճակի քննարկումը եւ սկսում որոնել տնտեսական փոխշահաւէտ յարաբերութիւններ հաստատելու հնարաւորութիւններ:

Ւրեք հարցը քաղաքականից տեղափոխուի տնտեսական հարթութիւն, ապա դա թոյլ կը տայ ոչ միայն խաղաղութիւնն ամրապնդել շրջանում, այլեւ Լ.Ղ.Հ արտաքին գործոց նախարար Նահիրա Մելքումեանի խօսքերով՝ Լ.Ղ.Հն դարձնել «իւրօրինակ կամուրջ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ»:

Ւրեք Պաքուն մերժի առաջարկուող սառեցումը այն պատճառաբանութեամբ, թէ ոչ մի երկիր չի ճանաչի Լ.Ղ.Հի անկախութիւնը եւ ուրեմն՝ հարցի այդպիսի լուծումը կը դիտուի որպէս միակողմանի գիջում հայկական կողմին, ապա Ազրպէյճանի իշխանութիւններին հարկ է յիշեցնել, որ ցանկացած պահի Հայաստանը կարող է ճանաչել Լ.Ղ.Հի անկախութիւնը, որից յետոյ այդ քայլին կարող են դիմել նաեւ այլ, առաջին հերթին կասպիական քարիւղով չհահագրգռուած երկրներ: Ի դէպ, այդ մասին Պաքուին կարելի է յիշեցնել նաեւ Ստեփանակերտի հետ բանակցութիւններից խուսափելու պարագայում, այսինքն Հայաստանը՝ ճանաչելով Լ.Ղ.Հ անկախութիւնը, կարող է դուրս գալ բանակցային գործընթացից, դիւանագիտական դաշտում թողնելով հակամարտութեան երկու անմիջական կողմերին: Իսկ եթէ Պաքուն յոյս ունի, թէ համաշխարհային հանրութիւնը Լ.Ղ.Հի հանդէպ կարող է կիրառել «սերպական տարբերակը», այսինքն Ղարաբաղի հարցը Ե՛ԱՀԿի շրջանակներից տեղափոխել Մ.Ա.Կի Ահվտանգութեան Խորհուրդ, որի անդամները վերջնագիր կը ներկայացնեն Լ.Ղ.Հ իշխանութիւններին, ապա ազրպէյճանական իշխանութիւնները ինչպէս, ի դէպ, նաեւ Ե՛ԱՀԿի անդամ երկրները, պէտք է հաշուի առնեն երկու հանգամանք.

1.- «Սերպական տարբերակի» իրագործումը հակասում է Մ.Ա.Կի Ահվտանգութեան Խորհուրդի անդամ Ռուսաստանի ոչ միայն աշխարհաքաղաքական, այլ նաեւ ռուսաստանեան քարիւղի եւ կազի խոշոր ընկերութիւնների շահերին: Համաձայնելով ղարաբաղեան հիմնահարցը լուծել «սերպական տարբերակով», Ռուսաստանը սեփական ձեռքով Արեւմուտքի (մասնաւորապէս Միացեալ Նահանգների եւ Թուրքիայի) համար ճանապարհ կը բացի դէպի ուժանիւթով հարուստ Ազրպէյճան եւ Կեդրոնական Ասիայի հանրապետութիւններ, որից յետոյ Ռուսաստանը դուրս կը մղուի իր համար ռազմավարական կարեւոր նշանակութիւն ունեցող շրջաններից: Այդ պատճառով էլ Ռուսաստանը (եթէ հարցը հասնի Մ.Ա.Կի Ահվտանգութեան Խորհուրդի) կ'օգտագործի իր վեթոյի իրաւունքը: Ի միջի այլոց, այս դէպքում հաւանական է, որ Ահվտանգութեան Խորհուրդի ի մի այլ անդամ՝ Չինաստանն էլ դէմ լինի «սերպական տարբերակի» իրագործմանը, որովհետեւ Թուրքիայի տնտեսական եւ քաղաքական ընդլայնումը դէպի Կեդրոնական Ասիա կ'աշխուժացնի Չինաստանի արեւմտեան թրքալեզու բնակչութեան անջատողական տրամադրութիւնները:

2.- Ւրեք նոյնիսկ ենթադրենք, թէ Լ.Ղ.Հի հանդէպ կը կիրառուի «սերպական տարբերակը», ապա յանձին Հայաստանի, շրջանը կը ստանայ «նոր Չեչենիա»՝ դրանից բխող բոլոր հետեւանքներով:

Ինչ վերաբերում է պատերազմի վերսկսման միջոցով հարցի լուծմանը, ապա ազրպէյճանական իշխանութիւնները չեն կարող չհասկանալ, որ՝

1.- Հաշուի առնելով հակամարտող բանակների ռազմական հզօրութեան յարաբերակցութիւնը, զինադադարի խախտման դէպքում Ազրպէյճանը երաշխաւորուած չի լինի նոր պարտութիւններից, ինչը կարող է յանգեցնել զինուորական հերթական յեղաշրջմանը այս հանրապետութիւնում:

2.- Վերսկսելով պատերազմական գործողութիւնները, Ազրպէյճանը կը ներքաշուի երկարատեւ պատերազմի մէջ, ինչը ոչ միայն կը դադարեցնի ներդրումների հոսքը երկրի քարիւղի արդիւնաբերութեան մէջ, այլեւ կը զրկուի կասպիական քարիւղի վաճառքից ստացած եկամտից:

3.- Տեւական պատերազմը առաւել եւս ճակատներում հնարաւոր պարտութիւնները կարող են վերստին խթանել ազգային փոքրամասնութիւնների (լեզգիներ, թալիշներ) ազատագրական պայքարը եւ լիովին ապակայունացնել Ազրպէյճանը:

Ռազմական ուղիով հարցի լուծումը չի համապատասխանում ոչ միայն հակամարտող կողմերին, այլեւ Միացեալ Նահանգների, Ռուսաստանի, եւրոպական երկրների, Իրանի եւ Թուրքիայի շահերին, քանի որ Ադրբկովկասում իրավիճակի ապակայունացումը կարող է տեւական ժամանակով փակել Արեւմուտքից Արեւելք եւ հիւսիսից հարաւ տանող ճանապարհները: Մնում է յուսալ, որ այդ հանգամանքը Ե՛ԱՀԿի Մինսքի խմբի համանախագահներին կը թելադրի (ամենայն հաւանականութեամբ Ազրպէյճանում նախագահական ընտրութիւններից յետոյ) հակամարտող կողմերին առաջարկել նոր ծրագիր՝ հիմնուած իրական փոխզիջումների եւ ստեղծուած իրողութիւնների վրայ:

ԷԴՈՒԱՐԴ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

«Երկիր»

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ԿԵՐՊԱՐՈՒԵՍՏԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ «ՊԷՅՐՈՒԹ ՀՈԼ»Ի ՄԷՋ

Առաջին անգամ ըլլալով Լիբանանի մէջ տեղի կ'ունենայ միջազգային տարողութեամբ ժամանակակից կերպարուեստի մեծ ցուցահանդէս մը, որ իր բնոյթով կը յիշեցնէ Ֆրանսական Fiac-ը:

Բացումը տեղի պիտի ունենայ կարգ՝ 21 Ապրիլի երեկոյեան ժամը 6ին, Մին Էլ Ֆիլի «Պէյրութ Հոլ» բնդարձակ սրահին մէջ, հովանաւորութեամբ բարձրագոյն կրթութեանց եւ մշակոյթի նախարար՝ Ֆաուզի Հպէյլի:

Կազմակերպութեամբ արուեստաբան Լոր Տր Հոտեվիլի եւ մասնակցութեամբ «Hospitality Services» ընկերութեան, ցուցահանդէսը կը նպատակադրէ՝ մէկ կողմէ աշխուժացնել կերպարուեստի չուկան եւ միւս կողմէ՝ նպաստել Լիբանանի կերպարուեստի գարգացման ու տարածման:

Ցուցահանդէսը մկրտուած է «Artuel 98» անունով, որուն կցուած է նաեւ Salon International D'Art Contemporain ցուցասրահը: «Artuel 98»ը կը բաղկանայ յիսունէ աւելի տաղաւարներէ, որոնք տրամադրուած են մեծամասամբ ցուցասրահներու, որոնցմէ շատեր եկած են ստար երկիրներէ:

Ինչպէս՝ Ֆրանսայէն՝ կայրրի Պարպիկոն, Անգլիայէն՝ Արմատա կայրրի, Հոլանտայէն՝ Պիրէն Պրուսփոթ կայրրի, Պրագիլիայէն՝ Սան Փաուլոյի Ամէլիէր Սիթէ ցուցասրահը, Գերմանիայէն՝ կայրրի Թանիթ, Մոսկուայէն քոլլեքսիոն Նոա'պ Արք կայրրի, Եգիպտոսէն Խան Օմար կայրրի, Սուրիայէն Իշտար կայրրի եւ ուրիշներ: Լիբանանէն անհատ կերպարուեստագէտներու կողքին մասնակցած են նաեւ Սրբոց թանգարանն ու աւանձին ցուցասրահներ, ինչպէս՝ Արուան, Էմմակոս, Փաթֆորմ, Նոա'պ Արք, Ազիալ, Փօլ Կիրակոսեանի անուան կերպարուեստի ուսումնարան, Ուրրտ աֆ Արթ, եւ այլն:

Լիբանանցի եւ հայ կերպարուեստագէտներէն հետեւեալները թէ՛ անհատապէս եւ թէ ցուցասրահներու միջոցով կը մասնակցին: Ուաճիհ Նախլէ, Զաւէն Խոշեան, Հալիմ Ժուրտաք, Օմար Օնսի, Գրիգոր Ակոբեան, Մարուն Թոմ, Սեգար Ժիմայէլ, Հապիպ Սրուր, Ժոզէֆ Ֆեղալի, Միրէյ Կոկիկեան, Հուրի Շեքերճեան, Ֆլավիա Կոտսի, Էլի Քանաան, Ժորժ Հատատ, Մկրտիչ Մագմանեան, Սամուէլ Գորիգինեան, Վահրամ Դաւթեան, Մինաս, Վարդան Թաշճեան, Յակոբ Յակոբեան, Ռուբէն Արուճեան, Ժան Գագանճեան, Ռոպէրթ Էլիրէկեան, Խտուարտ Խարագեան, եւ այլն:

Ոչ միայն Լիբանանի, այլեւ առհասարակ, Միջին Արեւելքի համար մեծ նշանակութիւն ունեցող այս ցուցահանդէսի կազմակերպիչները կը յոյսադրեն գայն վերածել տարեկան ձեւնարկի եւ ապագային ընդլայնել մասնակցողներու չրջապատն ու բարձրացնել որակը: Յանձնարարելի է, որ ցուցահանդէսը ըմբոշխնեն լիբանանցի արուեստասէրներն ու յատկապէս արուեստագէտները:

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ ԼԻՑՔՈՎ ԵՒ ՔՆԱՐԱԿԱՆ ԽԱՌՆՈՒԱԾՔՈՎ ՕԺՏՈՒԱԾ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉԸ

Գոյնի կպացողութիւնը աւելի յատուկ է Արեւելքին, քան Արեւմուտքին: Նոյնիսկ տպաւորապաշտները ու ֆովիստները իրենց կունապկպացողութեան պարագային չատ բան սորվեցան Արեւելքէն:

Երբ Մաթիսն ու իր ժամանակակիցները չատեր Արեւելքի տաք ու վառ երանգները փոխադրեցին Եւրոպա, անոնք ոչ միայն թարմութիւն բերին եւրոպական գեղանկարչութեան, այլեւ ստեղծեցին նոր որակ՝ գեղապիտական նոր յղացքներով:

Սակայն սխալ այն է, որ արեւելքցի գեղանկարիչները չատեր, փոխանակ խորանալու տեղական հին մշակոյթներու (ի մասնաւորի մանրանկարչութեան ու «Արապեսք»ի մէջ) եւ ներչնչուելու անոնցմէ, անոնք նոյնիսկ կ'անգիտանան արեւելեան արեւն ու լուսաստուերը, կը դիմեն եւրոպական գեղանկարիչներու եւ կը ստեղծեն միջնորդուած արուեստ մը, որ ինչ որ տեղ կեղծ կը հնչէ:

Այնուամենայնիւ սակայն եղան տաղանդաւոր գեղանկարիչներ, որոնք սնանելով մայր հողէն՝ ստեղծեցին գոյնի բացառիկ կպացողութեամբ թաթաւուն արուեստ մը, որ անվերապահօրէն ընդունուեցաւ նաեւ ստարին կողմէ: Հայրենիքի մէջ թէեւ քիչ չեն անուններ տաղանդաւոր գեղանկարիչներու, բայց իրենց գոյնի վարպետներ Սարեանէն ետք կարելի է յիշել նաեւ Մինասն ու Ռոպէրթ Էլիրեկեանը:

Նմոյշ մը Շմաւոն Շմաւոնեանի ստեղծագործութիւններէն

Միջին Արեւելքի պարագային այս աւուրով փօլ Կիրակոսեանի արուեստը կատարեց բանալիի դեր, եւ ի գուր չէ, որ ան մեծապետիկ փննադատներու կողմէ համարուեցաւ «Արեւելքի դարպասը»:

Այսօր թէ՛ հայրենիքի եւ թէ սփիւռքի մէջ ունինք երիտասարդ գեղանկարիչներ, որոնք սժտուած են գոյնի յաւ կպացողութեամբ եւ կը գտնուին ստեղծագործական ճիշդ ճանապարհի վրայ:

Այս վերջիններէն է նաեւ հայրենի երիտասարդ գեղանկարիչներէն Շմաւոն Շմաւոնեան, որուն հերթական մէկ անհատական ցուցահանդէսին բացումը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ 17 Ապրիլի երեկոյեան ժամը 6ին, Անարատ Յղութեան Հայ Քոյրերու Սրբոց Հռիփսիմեանց երկրորդական վարժարանի սրահին մէջ (Ֆանար): Ցուցահանդէսը կը հովանաւորէր գրասաչրջութեան նախարար՝ Նիքոլա Ֆաթթուչ: Ցուցադրութեան դրուած են կենցաղային եւ հոգեւոր բնոյթի գեղանկարներ, որոնց մէջ բնութիւնը աւելայ է իր գունեղ եւ լուսաշող դրսեւորումներով:

Շ. Շմաւոնեան ծնած է 1953ին, Արտաչատ: Աւարտելէ ետք Երեւանի «Փանոս Թերլեմեզեանի» անուան գեղարուեստից ուսումնարանը, 1980էն մինչեւ 1990 կը մասնակցի շարք մը խմբային ցուցահանդէսներու՝ Երեւանի, Մոսկուայի Փեթերսպուրկի, Թիֆլիսի եւ Թաչկենտի մէջ: Ապա անոր արուեստը դուրս գալով նախկին խորհրդային երկիրներու սահմաններէն կը ցուցադրուի նաեւ Ապու Տապիի, Շարժայի, Գերմանիոյ, Քանատայի, Մ. Նահանգներու, Ֆրանսայի, Քուէյթի եւ Լիբանանի մէջ:

Շմաւոնեանի արուեստը դուրս գալով տպաւորապաշտութեան եւ արտայայտչապաշտութեան սյորտներէն կը ձգտի դէպի կիսավերացականութիւն: Անոր երիվերով կրաւաները ունին բանաստեղծական լիցք եւ քնարական խառնուածք:

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Վրէժ Ներսէսեան

Սփիւռքահայ մշակութային գործիչներէն շատեր յայտնի են մեզի իրենց կենսագրութեամբ ու կատարած ազգանպաստ աշխատութիւններով: Կան նաեւ քիչեր, որոնք լռութեամբ կ'աշխատին եւ իրենց կարեւոր լումանը կը ներդրեն հայ մշակոյթի գանձանակին մէջ: Այս վերջիններէն է Վրէժ Ներսէսեանը, որուն մասին կ'անդրադառնայ հայրենի մամուլէն քաղուած եւ ստորեւ տրուած հակիրճ հարցազրոյցը:

Անգլիայի մայրաքաղաք Լոնտոնում, Բրիտանական գրադարանի սրահներից մէկում 1987 թուականին բացել էր հայերէն պատկերագարդ ձեռագիր Աւետարանների ցուցահանդէս, որի նախապատրաստել եւ որի աւրինակով յատուկ գիրք էր հրատարակել Բրիտանական գրադարանի «Միջին դարերի քրիստոնէական Արեւելք» հաւաքածուի պատասխանատու Վրէժ Ներսէսեանը:

Վրէժ Ներսէսեանը ծնուել է Թեհրանում, սովորել եւ աւարտել է Հնդկաստանի Կալկաթա քաղաքի հայոց Մարգասիրաց ճեմարանը: Այնուհետեւ ուսումը շարունակել է Էջմիածնի Գէորգեան ճեմարանում: Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգէն Առաջինի միջնորդութեամբ եւ Գալուստ Կիւլպէնկեան հաստատութեան նիւթական օժանդակութեամբ 1968 թուականին ընդունւում է Բրիտանական թագաւորական ակադեմիայի աստուածաբանութեան հիմնարկր, որն աւարտում է աստուածաբանութեան մագիստրոսի կոչումով: Վրէժ Ներսէսեանը ուսումը շարունակում է նոյն համալսարանին յունա-լատինական բաժնում, որտեղ փրոֆեսոր Տոնալտ Նիկոլի ղեկավարութեամբ պաշտպանում է փիլիսոփայութեան դոկտորի գիտական աստիճան՝ նիւթ ընտրելով «Պաւլիկեանների եւ Թոնդրակեցիների չարժման ծագումն ու գարգացումը հայ եկեղեցու մէջ 9-10րդ դարերում»:

1975 թուականից Վրէժ Ներսէսեանը աշխատում է Բրիտանական թանգարանում որպէս գիտաչխատող:

Վերջերս, երբ նա գտնւում էր Հայաստանում, մեր թղթակիցը զրոյց ունեցաւ նրա հետ:

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Որեւէ նախնական ծրագիր ունեի՞ք, երբ աշխատանքի անցաք Բրիտանական թանգարանի հայկական բաժնում:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Այո՛, նախ ուզում էի պատրաստել եւ պատրաստեցի գրադարանում պահուող հայկական հնատիպ, 1512-1850 թուականների միջեւ հրատարակուած գրքերի գիտական ցուցակը:

Ցուցակին կցուած է 70 էջանոց ընդարձակ առաջաբան, որտեղ մանրամասն տրուած է հայ տպագրութեան բոլոր սճախների պատմութիւնը: Ցուցակը ընդգրկում է նաեւ 16էն 17 դարերում օտար երկրներում տպագրուած հայատառ 15 քարտէս: Յաւելեալ եւ ամբողջացուած ցուցակը հրատարակուելու է Ամերիկայում «Զօրեան» հիմնարկի կողմից 1989 թուականին:

Ես նպատակ եմ դրել բոլոր հնարաւորութիւններս ծառայեցնել հայ ժողովրդին, նրա հոգեւոր արժէքների պահպանմանը: Թանգարանում կազմակերպել եմ երեք մեծ ցուցահանդէս: Առաջինը ներկայացնում էր «Քրիստոնեայ Արեւելքը»: Այդ ցուցահանդէսի համար Հայաստանից Լոնտոն տարայ 13րդ դարի հայկական խաչքար, որն այժմ թանգարանի գարդերից է: Երկրորդը հայ հնատիպ գրքի ցուցահանդէսն էր, որը համընկաւ ցուցակի հրատարակութեանը: Կազմակերպել էի եւս մի ցուցահանդէս, որի բացման արարողութիւնը կատարեց Կոստանդնուպոլսի Հայոց պատրիարք Գերաչնորհ Շնորհք արքեպիսկոպոս Գալստեան: Ցուցահանդէսը մեծ հետաքրքրութիւն առաջացրեց: Այդ կապակցութեամբ հրատարակուեց չքեղ մի գիրք, որն ունի 32 գունաւոր եւ 33 միագոյն արտատպումներ: Նկարագրուած են գրադարանի 30 պատկերագարդ Աւետարանները: Համառօտակի ներկայացուած են յիշատակարանները, որտեղ խօսւում է Աւետարանների ստեղծման, հեղինակների, նրանց ճակատագրերի մասին: Առանձնակի ուշադրութեան են արժանացել նրանց պեղագրութիւնը, կանոնական աղիւսակները, աւետարանիչների դիմանկարները, գլխագարդերը, աւետարանական պատկերագարդումներն ու կազմերը, ինչպէս նաեւ ծագկագրերը, թռչնագրերն ու կենդանագրերը: Այստեղ կարեւոր է այն փաստը, որ պատկերագարդ ձեռագրերը հայ ժողովրդի համար ունեցել են նոյն նշանակութիւնը, ինչ եկեղեցի կառուցելը, խաչքար կանգնեցնելը: Այս գիրքը անգլերէն հասարակութեան ծանօթացնում է հայ արուեստին ու ձեռագրական մշակոյթին:

Հ.- Բրիտանական թանգարանում ինչպիսի՞ քեւ ձեր գործունէութեան շրջանակները:

Պ.- Լոնտոնի համալսարան ընդունուելու համար ամէն տարի դիմում են գլխաւորապէս Երուսաղէմի Թարգմանչաց եւ Կիպրոսի Մելքոնեան հայկական վարժարանների ուսանողները: Ինձ է վստահուած կազմել գրաբարի եւ աշխարհաբարի քննական թերթիկների հարցերը, եւ ինքս էլ վարում եմ քննութիւնները: Այս տարի միայն Աւստրալիայից քննութեանը մասնակցեց 16 երիտասարդ:

Ներկայացնում եմ Հայաստանեայց եկեղեցին Անգլիոյ եկեղեցու յանձնաժողովում: Նաեւ քարտուղարն եմ Արեւելեան հին ուղղափառ եկեղեցու յանձնաժողովի:

Հարցազրոյցը վարեց
ՍԻԼՎԱ ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՐԱՅԻՆ ԱՐԲԱՆԿԱՐՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՏԿԵՐԱԳՐԵՐԸ

Մանրանկարչական ձեռագիրներուն մէջ ծագկուած սրբանկարները մեր հոգիները կ'առաջնորդեն դէպի անդենական կեանքի խորհուրդները: Սրբապատկերներուն մէջ կարելի է տեսնել աստուածային լոյսին գոյքը, որուն միացած են թաքուն ու միեւնոյն ժամանակ անսպառ աստուածային գանձեր, որոնք այն աստիճան կը գօրացնեն հոգին, որ կը սկսի սաւառնիլ հասնելու սրբացան ու յաւերժական արժէքներու՝ ազօթքի եւ խորհրդածութեան օգնութեամբ:

Մագաղաթի, պաստառի, փայտի, քարի կամ մետաղի վրայ իրագործուած սրբանկարները կը ներկայացնեն եկեղեցեաց Ս. հայրերուն աստուածաբանական մեկնաբանութիւնները, որոնք մեզ կը հրաւիրեն խորհրդածելու անցեալի, ներկայի ու ապագայի հոգեւոր իրողութիւններու վրայ: Սրբանկարները կը ներփակեն սիրոյ, լոյսի ու մաքրութեան խորհրդանշաններ, որոնք միշտ կը ներկայանան կանգուն պարագաներու ու անձնաւորութիւններու կապուած: Սրբապատկերներուն վրայ գտնուող մութ կիներուան մէջ անպայման ներկայ է մթութիւնն ու քաոսը լուսաւորող Աստուծոյ մարդեղացած Բանին (Քրիստոսի) լոյս ներկայութիւնը, որ կ'ընկերանայ հրեշտակներուն, սուրբերուն ու սրբազան պրուակներուն: Հայկական մանրանկար սրբանկարները սրբազան արուեստի գործեր են, որոնք կ'ընդգրկեն տիեզերքի կենարարին ուսուցմներուն եւ մեր Հայրերուն քաջավարժ վրձիններէն բխած խորհրդանշաններուն ընդերկուզումը: Եթէ աւելի ուշադրութեամբ քննենք գանոնք պիտի նշմարենք, թէ հոն տակաւին կ'արձագանգեն մեր ապգին վիշտերը, չարչարանքներն ու տառապանքները գոյներուն ու գիծերուն ընդմէջէն, որոնք Միքեալանճելոյի կամ Լէոնարտոյի գործերուն գիտական ու թեքնիք համութիւնը չունին, այլ անոնք բխած են ապնիւ սրտեր ունեցող անձնաւորութիւններու հաւատքի գանձերէն, որոնք կ'ապչեցնեն այսօրուան ամենամեծ արտայայտչապաշտները ու արդի արուեստի «իզմ»երուն մէջ համատցած արուեստագէտները: Այս պարզ ու խորունկ պատկերները մեր ապգին առ Աստուած ընծայած յարգանքին, սիրոյ եւ կապուածութեան արժէքաւոր սրինակներն են՝ դարերու ընթացքին իրագործուած:

«Գրիգոր Տարօնեցիի մկրտութիւնը» ԺԳ. դար

Սրբանկարները ունին թաքուն իմաստութիւններ, որ միայն կը պատկանի այն անհատներուն, որոնք արարիչը կը փնտուեն ստեղծագործութեան հրաշալիքներուն մէջ: Անոնցմով հոգին պիտի գտնէ խիստ հաճելի ու հոգիին յատուկ վայելքներ: Այս վայելքներէն մին է աստուածային անհուն գթութիւնը, որուն ովկիանոսէն կաթիլներ րմպելով պիտի կարենանք մօտենալ աստուածագիտութեան ու յաւիտենական կեանքի, որոնք այս պարագային մեզի կը յայտնուին մեր հայրերուն դասաւորած գոյներուն ու գիծերուն բանաստեղծական ներկայացումներուն ընդմէջէն:

ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԿ. ԱՇԳԱՐԵԱՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՊՐՕԾԱԿ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

29ՐԴ (62ՐԴ) ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 5 (1524),
12 ՄԱՐՏ - 25 ՄԱՐՏ 1998

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
■ՊԱՐՏԱԿԱՆ ԵՆ ՄԵՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

ՆԵՐԱՋԳԱՅԻՆ ՀԱՅԵԱՑՔ
■«ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԴԻԱՐ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԲՈԼՈՐԻՍ ՀԱՄԱՐ»
(Հ.Հ. Եպիսկոպոսութեան թեկնածու Ռ. Քոչարեանի ընտրական ծրագիրը)
■ԱԶԳԱՅԻՆԸ ՈՐՊԷՍ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՆ ՏԱՆՈՂ ՀՐԱՄԱՅԱԿԱՆԸ Սուրէն Սարգսեան
■ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՒ ԱԶԱՀՄԱՆԱՊՐՈՒԹԻՒՆԸ Ռոլանդ Աւոյեան
■ԱՐՑԱԽԻ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԻ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ Հ.Հ. ՆԵՐՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐՈՒՄ Սամուէլ Էվոյեան
■ԱԶԳԱՅԻՆԸ ԳԱՂԱՓԱՐԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋ Աւագ Յարութիւնեան

ՏՕԱՄԵԱԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
■ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈԱՃԻՐ Յովհաննէս Զաքիկեան
■ԼՏՌՆԱՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՐՈՒԱՄԱՐՏԸ Արմէն Բադալեան
■ԴՐՈՆ ԵՒ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Ամատուն Վիրաբեան

«ԴՐՕՇԱԿ»Ի ԳՐԱԴԱՐԱՆ
■«ՀԱՅ ԴԱՏԸ... ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ԽՂՃԻ ՀԱՐՑՆ Է» Արշակ Մատոյեան

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ
■ՊԱՅՔԱՐՆԵՐ՝ ԶԳՆԱՀԱՐՄԱՅԻՆ ԿԱՄ ՈՉ Յ. Քիւրքճեան

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՇՈՒՐՋ
■«ԲԱՐՕՐՈՒԹԻՒՆ»Ը «ԱՌԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ» ԴԱՐՁԱԾ Մարի Մերտիանեան

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՆՈՐ ՀԱՍՑԷՆ
HAMPIG SASSOUNIAN
C 88440
CA STATE PRISON
D4– 240 44750 60TH STR.
WEST PLANCASTER CA 93536

ԻՆՏՈՆԵԶԻՈՅ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ՝ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԱՂԷՏ

Արտասովոր երաշտ մը եւ մարդոց անտրամաբանական եւ խենթ վարուելակերպը երկրագունդը կը վտանգեն։

Խաղաղականի տաք հոսանքին՝ էլ Նինիոյի պատճառած երաշտը, Ինտոնեզիոյ մէջ երկրագործներուն եւ մեծ ընկերութիւններուն կողմէ դիտումնաւոր կերպով պատճառած անտառային կրակները՝ ցանքի յարմար հող ապահովելու նպատակով, անտառային հրդեհներու եւ համաշխարհային աղէտի վերածուած են, մանաւանդ որովհետեւ եղանակային անձրեւները (մուսոն) էլ Նինիոյի հետեւանքով նախատեսուած թուականին չեն հասած։

Երկու չաբաթ առաջ Ինտոնեզիոյ կենսոլորտի նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը հաւանական կը նկատէր, որ արեւելեան Քալիմանթան նահանգին մէջ ծայր տուած անտառային հրդեհները պիտի չարունակուին էլ Նինիոյի աւարտէն (Մայիսին) ետք, որովհետեւ յստակ չէ, թէ անձրեւներու եղանակը, երբ պիտի հասնի։ Մուսոնի անձրեւները բնդհանրապէս Հոկտեմբերին կը վերսկսին, րսած էր ան։

Ըստ այդ պաշտօնատարին, արեւելեան Քալիմանթանի մէջ ցարդ 183 հազար հեքթար տարածութեամբ անտառներ այրած են եւ մինչեւ Յունիս 300 հազար հեքթար կրնայ այրիլ, եթէ հրդեհները ներկայիս իսկ չմարին։

Հարաւ-արեւելեան ասիական երկիրներու ընկերակցութեան (ASEAN) 9 անդամներու կենսոլորտի նախարարները Ապրիլի սկիզբը համաձայնած էին շարք մը միջոցառումներու դիմել՝ ինտոնեզիական անտառային հրդեհներու յառաջացուցած մշուշային ծուխին (ամոկ) դէմ պայքարելու եւ կենսոլորտային աղետ մը կանխարգիլելու համար։

Անցեալ տարուան Օգոստոսէն Նոյեմբերի միջեւ ծայր տուած անտառային ծանրակշիռ հրդեհներուն պատճառով խեղդող ամոկը պատած էր հարաւ-արեւելեան Ասիոյ գրեթէ բոլոր շրջանները։

Այդ հրդեհները Սումաթրայի, Ժաւայի եւ Քալիմանթանի մէջ չուրջ 2 միլիոն հեքթար անտառային շրջաններ փճացուցած էին։

Ըստ մասնագէտներու, հրդեհներուն հետեւանքը չատ աւելի ծանրակշիռ պիտի րլլայ։ 20 միլիոն ինտոնեզիացի չնչած է փոչի, մոխիր եւ թունաւոր կազեր, ինչ որ չնչարգելութեան պարագաներ պիտի բազմապատկէ։ Հիւանդանոց փոխադրուած տասնեակ հազարաւոր մարդոց մէջ չատեր թոքերու խիրղի վտանգը կը դիմագրաւեն, կ'րսեն անոնք։

Մինդանիւթի եւ երկրագործութեան կազմակերպութեան համաձայն, սննդանիւթի մեծ տազնապ պիտի դիմագրաւուի չրջանին մէջ, որովհետեւ բերքերը փճացած են, մինչ մայրիայի, փորհարութեան եւ քոլերայի պարագաները աճ արձանագրած են։

Միւս կողմէ, անասուններու բազմաթիւ տեսակներ մեծ վնաս կրած են հրդեհներուն հետեւանքով։

Վտանգաւոր այլ տուեալ մըն է այն երեւոյթը, որ հողածուխերը (թուրպիեր) բռնկած են ու անոնցմէ չատեր տասնեակ մը մեթր խորութեամբ են։ Ասիկա կը նշանակէ, թէ անոնք կրնան տարիներով այրիլ, նոյնիսկ եթէ անձրեւ։ Անգլիական-ֆրանսական-ամերիկեան ուսումնասիրութեան մը համաձայն, հողածուխերու այրիլը միայն 1997ին արտահանած է ամբողջ Եւրոպայի կողմէ անցեալ տարի արտահանուած բնածխական կայծնոյն համեմատութիւնը (Նկատի առնուած են ինքնաշարժները, ճարտարարուեստական մարզը, ջերմուժի կեդրոնները, ածուխով տաքնալը եւ հողերու այրիլը)։

Ուսումնասիրութիւնը կ'րսէ, թէ այս երեւոյթը անխուսափելիօրէն երկրագունդին ջերմացումին արագացման պատճառ կ'րլլայ։

Տեղական - չրջանային մակարդակի վրայ, նոր ամոկ մը հարաւ-արեւելեան Ասիոյ համար մղձաւանջային պիտի րլլայ, նկատի ունենալով, որ անիկա արդէն տասնեակներէ ի վեր տնտեսական ամէնէն վատ տագնապը կը դիմագրաւէ։ Անցեալ տարի արդէն աւերտուրը եւ գրսսաչրջութեան մարզը մեծ վնասներ կրած էին։

Սումաթրայի մէջ անցեալ տարի գիւղացիները իրենց միջոցներով փորձած էին պայքարիլ հրդեհներու յառաջացման դէմ։

ՀՐԴԵՀՆԵՐ ՓՆՏՌՈՂ ԱՐԲԱՆԵԱԿ ՄԸ

Մարտի վերջերուն ծիրի վրայ դրուած է 590 միլիոն տոլար արժողութեամբ արբանեակ մը, որուն առաքելութիւնը պիտի ըլլայ հրդեհներուն կեդրոնները գտնել։

Ցարդ հարիւրաւոր հրդեհներու վայրերը ճշդուած են արբանեակներու միջոցաւ, սակայն մասնագէտներ կ'ըսեն, թէ գոյութիւն ունեցող արբանեակները, որոնցմէ մէկը 12 տարեկան է եւ իր կեանքի տեւողութենէն. քանի մը տարիով անցած. չեն կրնար օրական բաւարար լայն տարածութեամբ նկարներ առնել եւ գտնել «տաք կէտերը»։

Սփոթ 4 արբանեակին սարքերը պիտի կարենան 2250 քմ. լայնքով գօտիներ նկարել եւ 24 ժամը անգամ մը ամբողջ երկրագունդը նկարել։

Սփոթ 4էն պատկերներով, մասնագէտներ պիտի կարենան ճշդել այն վայրերը, որոնք աւելի մանրամասն հսկողութեան պէտք ունին եւ այլ *Սփոթ* արբանեակներու «թելադրեն», որ այդ վայրերուն վրայ կեդրոնացնեն իրենց ուշադրութիւնը։

ԷԼ ՆԻՆՀՕ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆԴԸ ԿԸ ԴԱՆԴԱՂԵՑՆԷ

ՆԱՍԱի համաձայն, էլ Նինհօ օրերը սովորականէն աւելի երկարած են։

Փետրուար 5ը ամէնէն երկար օրն է, բնականօրէն մօտաւորապէս 11.6 միլիէրկվայրկեան աւելի, իսկ անցեալ տարեվերջին էլ Նինհոյի սկսումէն ի վեր ընդհանուր աճը մօտաւորապէս մէկ տասներորդ երկվայրկեան է, այսինքն՝ աչքի թարթումի ժամանակը։

Ըստ ՆԱՍԱի, երկրագունդը դարձեալ պիտի արագանայ Էլ Նինհոյի չքացումով։

ՄՈՒՏԸ ԿԸ ՀԱՍՆԻ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԾՈՎՈՒ «ԴՐԱԽՏՆԵՐՈՒՆ» ՄԹՆՈԼՈՐՏԻՆ

Գիտնականներ կ'րսեն, թէ Լոս Անճելըսի եւ Մեքսիքօ Սիթիի նման հսկայ քաղաքներու դիմագրաւած հեղձուցիչ ամոկը ապականած է նաեւ Հարաւային Մովու կղզիներու ինչպէս՝ Ֆիճի եւ Թահիթի, վերին օդը։

Գիտնականները ուսումնասիրած են հարաւային խաղաղականի վերեւ 2438 մեթրէն բարձր գօտիներու մէջ օդին որակը եւ գտած, թէ օգոնի համեմատութիւնը նոյնքան բարձր է, որքան կարգ մը ապականած քաղաքներու վերեւ, ուր նման համեմատութիւններ «սմոգի առաջին հանգրուանի ստիպողական վիճակ» կր ստեղծեն։

Հարաւային Մովու վերեւ օդի ապականումին պատճառը Ափրիկէի, Ինտոնեզիոյ, Հարաւային Ամերիկայի եւ Աւստրալիոյ մէջ անտառներու եւ այլ հողատարածքներու այրիլն է եւ անիկա հովերուն կողմէ հազարաւոր քիլոմեթրներ կր փոխադրուի։

Քալիֆորնիոյ համալսարանին քիմիագէտներէն փրոֆ. Շերվուտ Ռոլընտ կ'րսէ, թէ հետազօտական հիւսիս 2 օդանաւեր անցեալ տարի Ֆիճիէն 800 քմ. բարձրութեամբ թռիչք կատարած են անցնելով ամոկի փոքր տարածութենէն մր, ուր օգոնի համեմատութիւնը աւելի բարձր արձանագրած է քան Լոս Անճելըսի կամ Մեքսիքօ Սիթիի վերեւ։

Ռոլընտ եւ անոր գործակիցը Տոնըլտ Պլէյք Մարտի վերջերուն իրենց յայտնաբերումները ներկայացուցած են Ամերիքըն Քեմիքըլ Սոսայիթիի տարեկան հանդիսումարին, ուր անոնք յայտնած են, թէ օգոնի համեմատութիւնները «21րդ դարուն համար մթնոլորտային կարեւոր հարց պիտի րլլան»։

Ռոլընտ րսած է, թէ հարաւային խաղաղականի վերեւ ամոկը պատճառող քիմիական տուեալները եւ մեծ քաղաքներուն ամոկը պատճառող տուեալները կրկնակի նմանն են։

«Բորոկածին, հիտրոքարպիւր եւ արեւու չող անհրաժեշտ են։ Արեւադարձային չրջաններուն մէջ այրող անտառները հիտրոքարպիւր կ'արտահանեն, բարձր ջերմաստիճանները բորոկածինի օքսիտներ կր ստեղծեն, իսկ արեւու չողերու համեմատութիւնները չատ բարձր է», բացատրած է հետազօտողը։

Ան ըսած է, թէ աչխարհի տարածքին օգոնի համեմատութիւնները աստիճանաբար կր բարձրանան եւ եթէ այս ընթացքը չկասեցուի, անոնց հետեւանքները ի չիչտ պիտի գան «չրջանին բնակիչներուն կենսարանութեան մէջ»։

Սմոկի բարձր համեմատութիւնները կրնան վնասել թոքերուն, չնչառութեան դժուարութիւններ պատճառել եւ չնչարգելութեան պարագաները աւելի ծանրակշիռ դարձնել։ Սմոկը նաեւ կր գրգռէ աչքերը, քիթը եւ կոկորդը։

Գիտնականներ րսած է, թէ կերպրնկայ թեւեր իրենց առաձգականութիւնը կր կորսնցնեն, երբ օգոն «կր դիմագրաւեն»։ «Ասիկա չատկանչական է այն ագդեցութեան, որուն մասին մարդիկ պէտք է մտահոգուին։ Եթէ կերպրնկայ թեւեր այս ձեւով կ'ագդուին, ուրեմն օգոնը ի նչ կրնայ րլլել թոքերուն», դիտել տուած է ան։

Խաղաղականի տարբեր չրջաններուն համար յաւելեալ քննութիւններ նախատեսուած են 1999ին։

Ռոլընտ 1995ին Նոպելեան քիմիագիտութեան մրցանակը չահած կր էմ. Այ. Թի-ի հետազօտողներէն Մարիս Մոլինայի հետ, օգոնի խաւին վրայ քլորոֆլիւրոքարպոններու ագդեցութեան մասին անոնց ուսումնասիրութեանց համար։

ՕԶՈՆԻ ՄԱՇՈՒՄԸ ԱՒԵԼԻ ՊԻՏԻ ՎԱՏԹԱՐՈՒՆԱՅ

Անցեալ չաբաթ «Նեյչըր» թերթին մէջ լոյս տեսած տեղեկագիր մը կ'ըսէր, թէ երկրագունդը պաչտպանող օգոնի խաւին մաշումը հաւանարար աւելի պիտի վատթարանայ եւ ասոր պատճառը կլիման փոփոխութեան ենթարկող ջերմանոցի կազերը պիտի րլլան։

ՆԱՍԱի Կոտարտ հիմնարկին եւ Քոլոմպիա համալսարանէն գիտնականներ կր նախատեսեն, թէ հիւսիսային րեւեռի վերեւ օգոնի խաւին մաշումը պիտի չարունակուի եւ պագաթնակէտին հասնի 2010էն 2019 թուականներու միջեւ, մինչ հարաւային րեւեռի վերեւ օգոնի «ծակը» հետզհետէ աւելի պիտի մեծնայ։

Այլ տեղեկագիրի մը մէջ, «Նիու Սայընթիսթ» թերթը կր յայտնէ, թէ անցեալ տարի Քիոթոյի գերաստիճանին բանագրնացները կրնան մեծ սխալ մը գործած րլլալ վերջնական համաձայնութենէն դուրս ձգելով օդանաւերու արտահանումները։

Ըստ կլիմայական փոփոխութեան մասին միջկառավարական յանձնախումբին, օդանաւերը կրնան ջերմանոցի կազերու պատճառած ջերմութեան 5էն 6 առ հարիւրին պատասխանատու րլլալ։

Թերթը կ'րսէ, թէ այս տեղեկագիրը պիտի պարտադրէ կառավարութիւններուն, որ օդանաւերու արտահանումներ, որոնք իւրաքանչիւր տասնամեակ կր կրկնապատկուին, աւելի լրջօրէն նկատի ունենան։

Օդանաւերը բնածխական կազ կ'արտահանեն եւ կ'արտադրեն բորոկածինի օքսիտներ, որոնք թրոփոսֆէրին մէջ (9էն 13 քմ. բարձրութիւն) օգոնի կր վերածուին։

Աւելի բարձր սթրաթոսֆէրին մէջ օգոնը կր խափանէ վտանգաւոր անդրամանիչակագոյն չողերը, սակայն աւելի ցած թրոփոսֆէրին մէջ անիկա նաեւ կր գործէ իրրեւ ջերմանոցի ագդեցութեամբ ուժեղ կազ։

Ըստ տեղեկագրին, օդանաւերու կողմէ թրոփոսֆէրին մէջ (ուր անոնք թռիչք կր կատարեն) օգոնի արտադրութիւնը նոյնքան կ'ագդէ բնդհանրական ջերմացումին վրայ, որքան անոնց արտադրած բնածխական կազը։

ԷԼ ՆԻՆՀՕ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՋԵՐՄԱՑՈՒՄԻ ՆԱԽԱՁՆԱԿ ՄԸ ԿՈՒ ՏԱՅ

Ամերիկեան կառավարութեան մասնագէտներ կը յայտնեն, թէ անցեալ ձմրան Էլ Նինհոն Մ. Նահանգներու մէջ ցարդ արձանագրուած ամէնէն տաք եւ խոնաւ Յունուարը եւ Փետրուարը պատճառած է եւ ասիկա նախաճաշակ մը կու տայ այն փոփոխութիւններուն մասին, որոնք կրնան տեղի ունենալ ընդհանրական ջերմացումին հետեւանքով։

Ովկիանոսային եւ Մթնոլորտային ագգային գործակալութեան կողմէ անցեալ շաբաթ հրապարակուած տեղեկագիր մը կ'ըսէ, թէ 1997էն 1998ի Էլ Նինհոն այս դարուն կլիմայական գլխաւոր դէպքերէն մէկը պէտք է համարել, նկատի ունենալով, որ անիկա մրցանիշներ կտրած է երկրին եւ աշխարհի տարածքին։

Գործակալութեան պատասխանատու Մէյսըն Պէյքըր կը յայտնէ, որ գիտնականները տակաւին չեն կրցած կապ մը գտնել Էլ Նինհոյի եւ ընդհանրական ջերմացումի միջեւ։ Էլ Նինհոն կը վերաբերի Խաղաղական ովկիանոսի արեւադարձային գօտիներուն մէջ մակերեսային ջուրերու ջերմաստիճանի բարձրացումին պատճառած օդի արտասովոր փոփոխութիւններու։

Պէյքըր կ'ըսէ, թէ համակարգչային կարգ մը տիպարներու համաձայն ընդհանրական ջերմացումը Էլ Նինհոյին թափ պիտի տայ։

Մինչ այդ, ՄԱԿի օդերեւութաբանական համաշխարհային գործակալութիւնը Մարտի վերջաւորութեան լոյս տեսած տեղեկագիրի մը մէջ կը նախատեսէր, թէ յառաջիկայ շաբաթներուն Էլ Նինհօ Մ. Նահանգներու մէջ փոթորիկներ, հարաւ-արեւելեան Ասիոյ մէջ յաւելեալ երաշտ եւ հարաւային Ամերիկայի մէջ տեղատարափ անձրեւներ պիտի պատճառէ։

ԷԼ ՆԻՆՀՕՅԷՆ ԵՏՔ... ԼԱ ՆԻՆԻԱ՞

Գիտնականներ զգուշաւոր կերպով կը նախատեսեն Էլ Նինհոյի պատճառած օդային պայմաններու աւարտը՝ «Յունիս-Յուլիս-Օգոստոս», սակայն անոնց համար անորոշ է, թէ անոր ի՞նչ պիտի յաջորդէ։

Անոնք հաւանական 2 սենարիոներ կը նախատեսեն. օդի բնականոն պայմաններու վերադարձ կամ օդի խողովութեանց այլ հանգրուան մը, զոր պիտի պատճառէ Լա Նինհան։

Լա Նինհա (փոքրիկ աղչիկը) ծանօթ նաեւ իբրեւ «պաղ լեզու» կը յատկանշուի արեւելեան հասարակածային Խաղաղականի մէջ ովկիանոսային անբնականօրէն պաղ պայմաններով։

Բրիտանացի օդերեւութաբան Ֆիլ Մոնզ կ'ըսէ, թէ Լա Նինհա ընդհանրապէս Էլ Նինհոյի չափ ուժեղ չէ եւ օդի բնական պայմաններուն թափ կու տայ առհասարակ։ Ան դիտել կու տայ, թէ քանի որ Էլ Նինհոն ուժեղ եղած է, Լա Նինհան ուժեղ պիտի չըլլայ, մանաւանդ նկատի ունենալով, որ 1990ական թուականներու «հետեւողականօրէն իրերայաջորդ կերպով Էլ Նինհո ունեցանք, առանց Լա Նինհան տեսնելու»։

Մինչեւ 1970ական թուականներու կէսերը, Լա Նինհա տարիները կը յաջորդէին եւ կը հաւասարակշռէին Էլ Նինհո տարիներուն, սակայն վերջերս Լա Նինհա տարիները նուազ յաճախակի դարձած են։

Օդերեւութաբանական նախատեսութեանց եւրոպական կեդրոնը կ'ըսէ, թէ Էլ Նինհոն եւ Լա Նինհան մասամբ կը յայտնուին Խաղաղականի հասարակածային ովկիանոսային ջերմաստիճաններու հետեւանքով, անոնք կ'ագդեն մթնոլորտային ճնշումներուն եւ հովերու վիճակին, որ անձրեւներու բաշխումի ձեւը կը փոխէ։

Օդերեւութաբանական համաշխարհային գործակալութիւնը Յունուարին յայտնած էր, թէ 1997ի միջին ջերմաստիճաններու հիման վրայ անիկա ամէնէն տաք տարին եղած է (արձանագրութեանց սկսումէն ի վեր) եւ թէ ասոր պատճառը մեծ համեմատութեամբ Էլ Նինհո երեւոյթն է։

ԷԼ ՆԻՆՀՕ ԻՆՖԼՈՒԵՆՋԱ, ԺԱՆՏԱԽՏ, ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ՞

Փետրուարի վերջերուն Աւստրալիոյ մէջ Էլ Նինհոյի մասին գումարուած խորհրդաժողովի մը ընթացքին, գիտնականներ յայտնած են, թէ պատմութեան ամբողջ տեւողութեան Էլ Նինհո հիմնական գլխաւոր պատճառներէն մէկը եղած է, ինչպէս նաեւ կարեւոր դերակատարութիւն ունեցած է ժանտախտի համաճարակներու եւ յեղափոխութիւններու տարածման մէջ։

Գիտնականները ըսած են, թէ Էլ Նինհո դերակատար եղած է ֆրանսական յեղափոխութեան, 1340ականներու վերջերուն Ափրիկա եւ ժանտախտի այլ համաճարակներու մէջ ու անիկա կրնայ ինֆլուենզայի կարեւոր պատճառներէն մէկը ըլլալ։

Խորհրդաժողովը կազմակերպող Ուիչըրտ Կրով ըսած է, թէ անցնող 5000 տարիներուն քաղաքական եւ հիւանդութեանց կապուած գլխաւոր դէպքեր էլ Նինհոյի կապուած են։

Ան յայտնած է, որ նորագոյն կապը տեղի կ'ունենայ Ինտոնեզիոյ մէջ, ուր երաշտը զարկ կու տայ դրամանիշի տագնապին։

«Ֆրանսական յեղափոխութեան օրերու ճոյն ընթացքն է», ըստ Կրովի։ «Ֆրանսական յեղափոխութեան համար ընկերային տագնապները արդէն գոյութիւն ունէին, սակայն եթէ 1787էն 1788ին Էլ Նինհոն հասած չըլլար, թերեւս բնաւ յեղափոխութիւն տեղի պիտի չունենար, ըսած է գիտնականը։

Օդային ագդեցութեան եւ ֆրանսական յեղափոխութեան միջեւ կապը տեղի ունեցած է 1785ին եւ 1788ին հունձքերու մեծ կորուստներու ճամբով, որոնք արձանագրուած են շատ խիստ ձմեռներու, թաց գարուններու եւ չոր ամառներու ընթացքին։

Կրով յայտնած է, թէ պատմութեան ընթացքին Էլ Նինհո պատճառած է տեղատարափ անձրեւներ, որոնք զարկ տուած են լուերու եւ մժեղներու, ինչպէս նաեւ տենճետներու աճումին ու անոնց հիւանդութիւններու փոխադրումին։

Ինֆլուենզայի, Մալարիայի համաճարակներուն մեծամասնութիւնը (1557էն 1900) կը թուի Էլ Նինհոյին կապուած ըլլալ, ըսած է ան։

Ըստ Կրովի, 17րդ դարու Էլ Նինհոները հարատարեւելեան Ասիոյ մէջ բնակչութեան 50 առ հարիւրի նուազում պատճառած են, շատ հաւանաբար մալարիայի տարածումին հետեւանքով։

1845ին Իրլանտայի մէջ օդի արտասովոր պայմաններ եւ ուժեղ Էլ Նինհօ տարի մը, կրնան թափ տուած ըլլալ գետնախնձորի հիւանդութեան, Իրլանտայի սովը պատճառելով։

Միջնադարեան Հնդկաստանի մէջ, անիկա հնդկական գլխաւոր սովերը պատճառած է, որովհետեւ Էլ Նինհոյի դէպքերուն կը նախորդէր մուսոնին չհասնիլը։

«Պատմականօրէն Էլ Նինհօ տնտեսական հսկայ ագդեցութիւն ունեցած է», եզրակացուցած է Կրով։

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Աղբիւրներ՝ *Ռոյթըրզ, Թէր Սոսաժ*

ՄԱՐԶԱԿԱՆ -ԱՇԽԱՐՀ

ԱՅՍՕՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆ - ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Այսօր՝ կէսօրէ ետք ժամը 4.30ին, Ժունիէի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ Լիբանանի ֆութպոլի ազգային խումբը բարեկամական մրցում մը պիտի ունենայ Եուկոսլաւիոյ Ողիմպիական կազմին դէմ, որ Պէյրութ ժամանեց Կիրակի 19 Ապրիլին։

Ակնկալելի է, որ Լիբանանի կազմը ցուցադրէ լաւ խաղարկութիւն եւ մոռացութեան մատնէ վերջին մրցումին Գերմանիոյ Ողիմպիական կազմին դէմ արձանագրած իր ձախող ելոյթը։ Ամէնէն աւելին, սակայն, կրնայ սպասուիլ, որ Լիբանանի համակիրները խուռներամ ժամանեն դաշտ եւ անդադար քաջալերեն իրենց կազմը, որ արժանի է քաջալերանքի նուազագոյն նեցուկին։ Մանաւանդ, Լիբանանի համակիրները պէտք է խուսափին վերջին մրցումին իրենց ցուցաբերած անվայել կեցուածքէն եւ ոչ մէկ ձեւով փորձեն պախարակել իրենց խումբը՝ ամօթալար քաջալերելով մրցակից կազմը։

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ...

1

րան, ուր ընդունուեցան Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ. Գասպարեան պատրիարքին կողմէ։ Հանդիպումին ներկայ էին նաեւ պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Մանուէլ եպսկ. Պաթագեան, Վարդան եպսկ. Աչգարեան, հոգեւոր հայրեր եւ երեսփոխան Ժաք Ջուխատարեան։

Երեկոյեան, Արամ Ա. կաթողիկոսի հրաւէրով, լիբանանահայութիւնը ներկայացնող քաղաքական, մշակութային, մարզական եւ բարեսիրական բոլոր կազմակերպութիւններու, ինչպէս նաեւ՝ ազգային իշխանութիւններու ներկայացուցիչներ ներկայ գտնուեցան ընդունելութեան մը, որուն ընթացքին Արամ Ա. կաթողիկոս ներկայացուց հիւրերը եւ անոնց այցելութեան նպատակը։ Ան չէշտեց, որ Հայաստան եւ Արցախ կը մնան ընդհանրապէս սփիւռքահայութեան եւ յատկապէս լիբանանահայութեան գլխաւոր մտահոգութիւնը եւ նպատակը։ Անդրադառնալով Ստեփանակերտի մէջ եկեղեցիի մը կառուցման ծրագիրին, վեհափառը յայտարարեց, որ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը կը մասնակցի 100 հազար տոլարով։

Խօսք առին նաեւ ՀՂՀի վարչապետ Լ. Պետրոսեան եւ առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան, որոնք չէշտեցին ազգային միասնականութեան հիմնական կարեւորութիւնը եւ անդրադարձան փոխադարձ կապերու եւ գործակցութեան գարգացման հրամայականին։

Նոյն օրը, գիշերը, Արցախի հիւրերը ներկայ գտնուեցան Համազգայինի Քնար պարախումբի ելոյթին, Սաժէս սրահին մէջ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝...

1

երեսփոխանները մեթր Ժաք Ջուխատարեան եւ ընկ. Սեպուհ Յովհաննեան, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ ընկ. Յուլակ Թիւթելեան, Լիբանանի Կեդրոնական Խրամատան փոխ կառավարիչ Յարութիւն Սամուէլեան, պատկան մարմիններու, միութիւններու եւ ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներ, Արցախի իրավիճակով տագնապող հայորդիներ եւ երիտասարդական հոծ բազմութիւն մը։

Յետ Լիբանանի, Հայաստանի եւ Արցախի քաղերգներու յոտնկայս ունկնդրութեան, կազմակերպիչ մարմինի անուամբ բացման խօսքը կատարեց ընկ. Յ. Հաւաթեան, որմէ ետք բեմ բարձրացաւ Ղարաբաղի վարչապետ Լեռնարտ Պետրոսեան եւ պատմական ճակիրճ ակնարկով մը ներկայացուց Արցախեան Պահանջատիրութեան տասնամեայ ուղին եւ միջազգային մակարդակի վրայ տեղի ունեցած քաղաքական իրադարձութիւնները. Միւնքի խմբակի առաջարկներուն նկատմամբ Հայաստանի (անցեալի եւ ներկայի) եւ Ղարաբաղի իշխանութիւններուն դիրքորոշումը. նաեւ Ղարաբաղի ժողովուրդին ու պետութեան քաղաքական առաջադրանքները. զրոյց վարչապետը իտացուց ներեւեալ երեք կէտերու մէջ.

Ա.- Ղարաբաղը այլեւս չի կրնար ուղղահայեաց կերպով ենթակայ մնալ Ազրպէյճանի։

Բ.- Ղարաբաղը չի կրնար կոդզիանալ Ազրպէյճանի կազմին մէջ. այլ պէտք է անկախ տարածք ունենայ եւ ուղղակի կապ՝ Հայաստանի հետ։

Գ.- Ղարաբաղի քննակչութեան անվտանգութեան գերագոյն երաշխիքը անձնական ներգործութիւնն է եւ մեր պահանջն է, որ Միւնքի խմբակը ղարաբաղցի ժողովուրդին անվտանգութիւնը երաշխաւորէ։

Վարչապետը այնուհետեւ խօսքը ուղղելով սփիւռքահայութեան վերաուսումնական ժողովուրդի բոլորհատուածներուն մի ասնականութեան հրամայականը եւ կոչ ուղղեց ներկաներուն՝ ներկայ հանգրուանին մեր ազգին ընծեռուած կարելիութիւնը լաւագոյնս օգտագործելու՝ ի նպաստ մեր երազած Հայրենիքին ամրապնդման եւ ճոխացման։ Թէեւ մեր դիմաց ծառացած են բազում դժուարութիւններ, բայց միասնական ճաւատքով եւ համազգային գործակցութեամբ, կրնանք յաղթահարել բոլոր խոչընդոտները, որովհետեւ «ճամբորդն է անցնում հանապարհը», եզրափակեց ան։

Պաշտօնական խօսքէն ետք, Լեռնարտ Պետրոսեան սպառիչ պատասխաններ տուաւ ներկաներուն կողմէ ուղղուած հարցումներուն, որոնց աւարտին Արցախի առաջնորդ Պարգեւ արք. Մարտիրոսեան իր սրտին խօսքը փոխանցեց դահլիճին՝ միասնականութեան պատգամը հաղորդելով աստուածաշնչեան «երանի՝ նրան, ում տունը միասնական է» խօսքերով։

Հանդիպումը վերջ գտաւ առաջնորդ հօր պահպանիչով։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ՝ ԱԽՈՅԵԱՆ, ԱՐՍԵՆԱԼ՝ ՊԱՐՍԱՅԻ ՀԵՏՔԵՐՈՎ, ԼԱՆՍ, ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍ, ՔԱՅՋԸՐՍԼԱՈՒԹԸՐՆ՝ ԱՆՍԽԱԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՃՌԱԿԱՄՈՒԹԵԱՄԲ

Եւրոպայի ֆութպոլի դաշտերը չարաթավերջին ապրեցան տաք պահեր։ Սպանիոյ մէջ Պարսելոնա արդէն իսկ ապահովեց ախոյեանութեան տիտղոսը՝ 15րդ անգամ ըլլալով, մինչ Անգլիոյ մէջ Արսենալ կը շարունակէ իր պուլտոզերը անչեզօսրէն քշել դէպի տիտղոս, իսկ Լանս (Ֆրանսա), Եուվենթուս (Իտալիա) եւ Քայզրսլաուտրրն (Գերմանիա) մինչեւ եղանակի վերջին հանգրուանը յայտնապէս պիտի ապրին սրտփեւնի դժուար պահեր ու անոնք երբեք սխալելու իրաւունք չունին, այլապէս մետասաներորդ պահուն կրնան կորսնցնել պարապլուխի իրենց դիրքը, որովհետեւ յաջորդարար Մկս, Ինթէր Միլան եւ Պայէրն Միւնիխ չատ մօտն կը հայածեն գանոնք եւ անմիջապէս կրնան գրաւել անոնց դիրքը։

Ստորեւ՝ Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, Իտալիոյ եւ Սպանիոյ մրցումներուն չարաթավերջի պատկերը։

ԻՏԱԼԻԱ

Ֆրանսայի ախոյեանութեան 32րդ հանգրուանի մրցումներուն, Մարսէյ Օքսէռի մէջ 2-1 արդիւնքով պարտուելէ ետք վերջնականապէս կորսնցուց տիտղոսին տիրանալու իր յոյսը։

Ախոյեանութեան աւարտին գարշ 2 մրցում կայ եւ Լանս 64 կէտով կը գրաւէ պարապլուխի դիրքը, մինչ Մարսէյ ունի 55 կէտ, ինչ որ անրաւարար է նոյնիսկ եթէ Լանս իր վերջին 2 մրցումները պարտուի։ Պայքարին մէջ միայն Մկս կը մնայ պատնէշի վրայ եւ պզտիկ սխալ մը Լանսէն, անիկա կրնայ օգտուիլ աւրիթէն, որովհետեւ միայն 2 կէտով ետ կը մնայ անկէ։ Նշենք, թէ Լանս 2-0 յաղթական վերադարձաւ Քաննէն, մինչ Մկս 3-2 արդիւնքով սուղ յաղթանակ մը գրպանեց իր դաշտին վրայ, պարտութեան մատնելէ ետք Նանթր։ Պորտօ 1-0 արդիւնքով կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց Փարիզի մէջ, տեղւոյն Փ. Ս. Ժերմէնին դէմ եւ գրաւեց 3րդ դիրքը, մինչ Մոնաքօ միեւնոյն արդիւնքով խոնարհեցաւ հաճետ Թուլուզի դիմաց եւ միայն կոլ-էվըրէյճի տարբերութեամբ կը գրաւէ 4րդ դիրքը։

Ստորեւ՝ մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Փ. Ս. Ժերմէն - Պորտօ 0-1
Օքսէռ - Մարսէյ 2-1
Մոնաքօ - Թուլուզ 0-1
Պասթիա - Մոնփելիէ 2-1
Սթրազպուրկ - Լը Հաւր 0-1
Շաթօրու - Լիոն 2-3
Ռեննն - Կէնկան 1-2
Մէս - Նանթ 3-2
Քանն - Լանս 0-2

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Լանս	64
2.- Մկս	62
3.- Մարսէյ	55
4.- Մոնաքօ	53
5.- Պորտօ	53
6.- Փ. Ս. Ժերմէն	50
7.- Լիոն	50
8.- Օքսէռ	49

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պունտսլիգայի 31րդ հանգրուանի մրցումներուն դասաւորման 2րդ դիրքը գրաւող Պայէրն Միւնիխ չկրցաւ օգտուիլ պարապլուխի կազմին՝ Քայզրսլաուտրրնի Հանգա Ռոսթոքի հետ արձանագրած 2-2 հաւասարութենէն եւ իր կարգին 4-4 հաւասարութիւն մը արձանագրեց վերջին դիրքը գրաւող համեստ Արմինիա Պիլրֆելտին հետ։

Հետեւաբար երկու կազմերուն միջեւ 1 կէտի տարբերութիւնը կը մնայ անփոփոխ եւ անշուշտ Քայզրսլաուտրրն տակաւին կը պահէ մէկ մրցում պակաս ունենալու առաւելութիւնը։

Երրորդ դիրքը գրաւող Պայէր Լեւերքուզրն 5-0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Համպուրկը եւ մօտեցաւ Պայէրն Միւնիխի, մանաւանդ որ անիկա մրցում մը պակաս կատարած է եւ թուաբանական հաշիւներով տակաւին կրնայ ձգտիլ տիտղոսին, ինչ որ անշուշտ այլեւս այդքան ալ դիւրին հարց չէ։

Ստորեւ՝ 31րդ հանգրուանի թեքնիք արդիւնքները։

Շթութկարթ - Պոխում 2-0
Հանովա Ռոսթոք - Քայզըրսլաուտրրն 2-2
Պայէր Լեւերքուզըն - Համպուրկ 5-0
Արմինիա Պիլըֆելտ - Պայէրն Միւնիխ 4-4
Քարլսրուհէ - Շալքէ 0-0
Պորուսիա Տորթմունտ - Մէօնշընկլատպախ 1-2
1860 Միւնիխ - Հերթա Պերլին 3-1
Տուիզպուրկ - Վոլֆսպուրկ 2-2
Վերտըր Պրեմըն - Քէօլն 3-0

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Քայզրսլաուտրրն	60
2.- Պայէրն Միւնիխ	59
3.- Պայէր Լեւերքուզրն	53
4.- Շթութկարթ	48
5.- Հանգա Ռոսթոք	47

ԻՏԱԼԻԱ

Քալչիոյի 30րդ հանգրուանի մրցումներուն, Եուվկ - Ինթէր սուր պայքարը կը չարունակուի։ 2 կազմերն ալ յաղթանակ ապահովեցին կիրակիօր։ Ինթէր Միլան 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ուտինեզէն, մինչ Եուվենթուս 1-0 արդիւնքով դրժեարը, բայց սուղ յաղթանակ մը տարաւ Էմփոլիի դէմ։ Շատ հաւանարար Ինթէր - Եուվկ սպասուած գագաթի մրցումը վճռէ այս եղանակի ախոյեանին ճակատագիրը, անկախ որ անիկա պիտի ունենայ բարձր մակարդակ եւ մանաւանդ բեմ պիտի բլլայ աստղերու միջեւ պայքարի փառատօնի մը։

Ստորեւ՝ մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Աթալանթա Պերկամօ - Ֆիորեոնթինա 1-0
Պոլոնիա - Ա. Սէ. Միլան 3-0
Էմփոլի - Եուվենթուս 0-1
Ինթէր Միլան - Ուտինեզէ 2-0
Լեչէ - Փարմա 0-2
Նափոլի - Սամտորիա 0-2
Փիաչենցա - Պարի 0-1
Ա. Էս. Ռոմա - Պրեշիա 5-0
Վիչենցա - Լացիո 2-1

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Եուվենթուս	66
2.- Ինթէր Միլան	65
3.- Լացիո	56
4.- Ա. Էս. Ռոմա	52
5.- Փարմա	52
6.- Ուտինեզէ	52
7.- Ֆիորենթինա	48

ԱՆԳԼԻԱ

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան 35րդ հանգրուանի մրցումներուն, Արսենալ պարագլուխի դիրքը խլեց Մանչեսթրր Եունայթըտէն եւ անոր 2 մրցում պակաս ունենալու առաւելութիւնը տակաւին կը մնայ անփոփոխ։ Մանչեսթրր Եունայթըտ 1-1 հաւասարութիւն մը արձանագրեց Նիւքէսթրի հետ, մինչ Արսենալ 5-0 արդիւնքով տապալեց Ուիմպլտընը եւ հաստատեց, որ կը մնայ Անգլիոյ ներկայ լաւագոյն խումբը։ Աւելին, միջազգային մամուլը Արսենալի ներկայ խումբը (որուն ծածկանունն է Անգլիոյ մօտ Ֆրանսայի դեսպան) կը նկատէ Անգլիոյ բոլոր ժամանակներու լաւագոյն կազմը, այն առումով, որ անիկա բոլորովին արդի ֆութպոլ կը կիրարկէ եւ դուրս եկած է բրիտանական այսուհետեւ հնամենի խաղաոճէն։ Անշուշտ այս բոլորին գլխաւոր կերտիչը կը նկատուի Ֆրանսացի մարգիչ Արսէն Վենկէր, որ միշտ ալ յայտարարած է, թէ իր իրագործումը առաւելապարտ կը պարտի խումբին Ֆրանսացի եւ հոլանտացի աստղերուն։ Մինչ այդ յայտնենք, թէ Վենկէր մինչեւ 1999ի աւարտը խոստացած է յարգել իր պայմանագրութիւնը եւ կը մերժէ չատ մը այլ առաջարկներ, որոնց չարքին Ֆրանսայի ազգային խումբին մարգիչի պաշտօնը։

Օրուան այլ կարեւոր մրցումի մը, Լիվըրփուլ 1-1 հաւասարութիւն մը արձանագրեց Քովենթրիի դաշտին վրայ, եւ գոհ գնաց իրաւարարներու սխալ սուլիչին, այլապէս արդարօրէն 3 կէտով կրնար վերադառնալ «էնֆիլտ»։

Ստորեւ՝ մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Չելսի - Շեֆֆիլտ Ուենզտէյ 1-0
Քովենթրի - Լիվըրփուլ 1-1
Արսենալ - Ուիմպլըլտըն 5-0
Պարնզլի - Թոթենհամ 1-1
Պոլթըն - Լիծ 2-3
Քրիսթըլ Փալաս - Տերպի 3-1
Էվըրթըն - Լայսթըր 1-1
Մանչեսթըր Եունայթըտ - Նիւքէսըլ 1-1
Սաութհեմփթըն - Ասթոն Վիլա 1-2
Ուէսթ Համ - Պլէքպըրն 2-1

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ	*ՄՐՑ*
1.- Արսենալ	69	33
2.- Մանչեսթրր Եունայթըտ	68	35
3.- Լիվըրփուլ	59	34
4.- Չելսի	57	34
5.- Լիծ	57	35

ՍՊԱՆԻԱ

Սպանիոյ ախոյեանութեան 34րդ հանգրուանի մրցումներուն, Պարսելոնա 1-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ռէալ Սարակոսան եւ ախոյեանութեան աւարտէն 4 հանգրուան առաջ իսկ ապահովեց տիտղոսը՝ 15րդ անգամ ըլլալով։ 120 հազար համակիրներու ներկայութեան, Ճիովանի նշանակեց մրցումին որ կոյր, որ ալեկոծեց թրիպիւնները եւ տօնախմբութեան բնական մթնոլորտ մը յառաջացուց ամբողջ քաղաքին ներս։

Ինչ կը վերաբերի 2րդ դիրքը գրաւող Ռէալ Մատրիտի, անիկա 5-1 արդիւնքով ջախջախեց Օվիէտոն, մինչ կայն հալածող Աթլեթիքօ Պիլպաօ եւս 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Քոմփոսթելայի եւ միայն 2 կէտով ետ կը մնայ Ռէալէն։

Ստորեւ՝ մրցումներուն թեքնիք արդիւնքները։

Թեներիֆէ - Ռեալ Պեթիս 3-1
Ռեալ Մատրիտ - Օվիէտօ 5-1
Տեփորթիւօ Քորունա - Սալամանքա 1-0
Սփորթինկ Խիխոն - Աթլեթիքօ Մատրիտ 2-3
Մայորքա - Էսփանիոլ 2-2
Ռասինկ Սանթանտեր - Մերիտա 2-0
Վալատոլիտ - Սելթա Վիկօ 0-0
Աթլեթիքօ Պիլպաօ - Քոմփոսթելա 2-0
Պարսելոնա - Ռեալ Սարակոսա 1-0
Վալենսիա - Ռեալ Սոսիէտատ 3-2

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Պարսելոնա	73
2.- Ռէալ Մատրիտ	59
3.- Արլեթիքօ Պիլպաօ	57
4.- Մայորքա	56
5.- Ռէալ Սոսիէտատ	55

ՀՂՀԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Լ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ...

1

նի կեդրոնական կոմիտէն անդամ ընկերներու, այցելութիւն մը տուին Լիբանանի Հարաւի դիմադրութեան խորհրդանիշի վերածուած կանա աւանը։

Պատուիրակութիւնը կանայի մէջ ընդունուեցաւ նահատակներու յիշատակի յաւերժացման յանձնախումբի ներկայացուցիչին կողմէ։

Պատուիրակութիւնը անմիջապէս ուղղուեցաւ նահատակներու դամբարան յուշարձանը, ուր Արցախի վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան եւ Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդը արցախահայութեան եւ լիբանանահայութեան անունով ծաղկեպսակներ գետեղեցին։

Ծաղկեպսակներու գետեղումէն ետք, խօսք առաւ Գեղամ Վրդ. Խաչերեան, որ առաջին հերթին անդրադարձաւ նահատակութեան իմաստին՝ փոխանցելով հայ համայնքին վիշտը թափուած անմեղ արեան նկատմամբ՝ նշելով, որ հայ ժողովուրդը յաւապէս կ'ըմբռնէ կանայի նահատակութեան խորհուրդը, որովհետեւ քանի մը սր ետք ինք պիտի ոգեկոչէ իր մկկուկէս միլիոն նահատակներուն յիշատակը, որոնք նոյնպէս գոհ գացին ցեղասպանական արարքի։

Խօսք առաւ նաեւ Արցախի վարչապետ Լէոնարտ Պետրոսեան։ Ան իր խօսքին սկզբնաւորութեան երախտագիտութեան խօսք ուղղեց ընդհանրապէս արար եւ յատկապէս Լիբանանի ու Սուրիոյ ժողովուրդին, որոնք հիւրընկալեցին ջարդերէն ճողոպրած հայ ժողովուրդը։ Ան յայտնեց, որ յաւապէս կ'ըմբռնէ Հարաւի ժողովուրդին դիմադրութեան եւ նահատակութեան պատրաստակամութիւնը, որովհետեւ ինք վարչապետն է այն ժողովուրդին, որ Հարաւի ժողովուրդին նման կր կռուի եւ կր նահատակուի իր հողերու պաշտպանութեան ու ապատագրութեան համար։

Հայկական պատուիրակութեան այցելութիւնը մեծապէս գնահատուեցաւ չրջանի պատասխանատուներուն եւ ժողովուրդին կողմէ։ Նշմարելի էր նաեւ տեղական եւ օտար մամուլի ներկայութիւնը։

Կանայէն վերադարձին, ՀՂՀի վարչապետը եւ Շուշիի քաղաքապետը այցելութիւններ տուին ՌԱԿին եւ Ս. Դ. Հ. Կ.ին։

ՕՐԱՏԵՍՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆ *«ԱՆԱՄԹԱՋԻԱ»* (*Էլիթ. Ամփիր/Սոտեքօ. Էլիզէ. Լսփաս եւ Սէնթ Էլի*).- Կենդանի գծանկար մը, որ կը ներկայացնէ ոուս դիցուհիին կեանքը:

◆ *ՌԵՏ ՀՈՒՆԸԸՐ* (*Հոնքոորտ, Փլաճէթ/Ապրաժ եւ Հասլիք*).- Ռիչըրտ Կիր վտանգաւոր օրեր կ'ապրի Չիճաոստանի մէջ: Սովորական ժապաւէն մը: Բեմադրութիւն Մոն Ակեթի:

◆ *ՍՅԻՐ* (*Էլիթ. Սաժէս. Ամպասատ եւ Ֆրիուէյ*).- Գիտաերեւակայական նորագոյն պատրաստութիւնը: Բեմադրիչ՝ Պերի Լեւինսըն օգտագործած է հին ժապաւէններու գաղափարներ, որոնց կարգին «*Սպիս*» եւ «*Սփէյս Շտիսի*»:

◆ *ՄԱՈՒՉՀԱՆԹ* (*Հոնքոորտ, Վանտոմ, Փլաճէթ/Ապրաժ եւ Հասլիք*).- Երկու եղբայրներ տուն մը վերանորոգելու ընթացքին կը հանդիպին մկնիկի մը, որ բաւական մը կը զբաղեցնէ... ևաեւ հանդիսատեսները:

◆ *ՏԸ ՄԻՆ ԻՆ ՏԸ ԱՅԲԸՆ ՄԱՍԻ* (*Հոնքոորտ, Վանտոմ, Փլաճէթ Ապրաժ եւ Հասլիք*).- Ալեքսանտր Տիւմայի Թրուա Մասքըթէր-ը անգամ մը եւս պատրաստուած Հոլիվուտի մէջ: Դէպքը կը պատահի 1660ին:

◆ *ՄԸՍԹԸՐ ՄԱԿՈՒԻ*.- Տիգնիէն այլ պատրաստութիւն մը, բաւական ձախող եւ միջակ մակարդակէն աւելի ցած: Բեմադրութիւն Սթաճլի Թոնկի:

◆ *ԿՈՒՏ ՈՒԻԼ ՀԱՆԹԻՆԳ* (*Հոնքոորտ, Փլաճէթ/Ապրաժ եւ Ջուլ*).- Ամերիկեան սովորութիւններուն դէմ պայքարող անձ մը, որ կը փորձէ փոփոխութիւններ մտցնել իր միջավայրէն ներս: Բեմադրիչ կաս Վան Սանթի հետաքրքրական ժապաւէններէն: Դեր ստացած է Լոպին Ուիլիամս:

◆ *«ԷՋ ԿՈՒՏ ԷՋ ԻԹ ԿԼԱՍ»* (*Ամփիր/Տիւ. Սոտեքօ. Էլիզէ. Լսփաս. Սէնթ Էլի*).- Ճէք Նիքըլսըն վտանգաւոր անձնաւորութեան մը դերը ստացած է, մտահոգելով իր շրջապատը:

Այս դերին շնորհիւ, Նիքըլսըն շահեցաւ լաւագոյն դերասանի օսքարը:

◆ *«ԱՄԻՍԹԱՏ»* (*Հոնքոորտ, Փլաճէթ/Ապրաժ*).- Սփիլպըրկ կը ցնկարագրէ ստրկութիւնը իր տարբեր կողմերէն դիտուած: Թէ ինչպէս 19րդ դարու աւարտին ևաւ մը՝ Ափրիկէէն առաջին անգամ ըլլալով ստրուկներ բերան Միացեալ Նահանգներ: Հետաքրքրական ժապաւէն մը:

◆ *ՏԸ ԿԷՅՄ*» (*Ամփիր/Սոտեքօ, Ֆրիուէյ, Ամպասատ*).- Տէյվիտ Ֆինչըրի բեմադրած ժապաւէններէն: Հետաքրքրական խաղ մը՝ կազմակերպուած ընկերութեան մը կողմէ, որ կրնայ հարստացնել երիտասարդ մը: Դերասանութիւն Մայքըլ Տակլըսի:

◆ *ՏԸ ՕԱՔԱԼ*.- (*Քասլիք եւ Փլաճէթ/Ապրաժ*).- 1973ին բեմադրուած Ֆրէտ Չիճրմանի «*Տը Տէյ Աֆ Տը Ճաքալ*»-ի մէկ տարօրինակ ժապաւէնն է: Անշուշտ դէպքերը նոյն ձիւթը չեն ընդգրկեր: Պրուս Ուիլիս, Ռիչըրտ Կիր եւ Սիտնի Փուաթիէ կը փորձեն *սրսփեճնա*մը ստեղծել:

◆ *ԹԱՅԹԵՆԻՔ*.- (*Սէնթ Էլի. Էլիթ. Ամփիր/Սոտեքօ եւ Լսփաս*).- Ճէյմս Քամերոնի գերպատրաստութիւնը: Դերասաններէն աւելի չուրն ու հսկայ գրօսանաւը իրենց վրայ կը կեդրոնացնեն հանդիսատեսին ուշադրութիւնը:

◆ *ԷԼ. ԷՅ. ՔՈՆՖԻՏԵՆՇԷԼ*.- (*Ամպասատ*).- Ձիասուցականներուն Լոս Անճելըսը իր բազմաթիւ *մաֆիաներով*: Հետաքրքրական եւ բարձր մակարդակի *սերի նուար* մը, դերասանութեամբ Քիմ Պէյսինկըրի:

ՍԻԱՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

Հոնքոորտ.- 738439	Հոլիվէ.- 342962
Փլաճէթ / Ապրաժ.- 292192	Էսփաս.- 212526
Փլաճէթ/ Հասլիք.- 912503/4	Վանտոմ.- 443992
Ամպասատ.- 217490	Սէնթ Էլի.- 406706
Էլիթ.- 840286	Ամփիր / Տիւ.- 792123/4
Ամփիր / Սոտեքօ.- 616706/7	Ամփիր / Սոֆիլ.- 204080
Ֆրիուէյ.- 485590	

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- *Ալրաքերէն լուրեր*
8:00.- *Թելէ Ֆրանս 2*
8:30.- *Մուվի Մեճիք*
9:00.- *Սուպիհիէ*
11:00.- *Թերեզա*
12:00.- *Քլիրքաթ*
14:30.- *Ալրաքերէն լուրեր*
15:30.- *Եաուփաթ*
16:30.- *Կենդանի գծանկար Թրանսֆորմըր*
17:30.- *Մոնտիալ*
18:00.- *Ուժուհի Լուպնանիա*
18:30.- *Տը Պոլտ Էնտ Տը Պիութիֆուլ*
19:30.- *Ալրաքերէն լուրեր*
20:00.- *Ալօ Նաամ*
20:30.- *Նիսահ Ֆիլ Ասիֆա*
21:30.- *Ալ Քալամ Պիսըրաք*
23:30.- *Ի. Էն. Ռի.*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:00.- *Ալաթրօ Ֆէհզ*
9:15.- *Քլիփս*
9:30.- *Տոսիէ տը լ'Իսթուար*
10:30.- *Մակապին*
12:30.- *Ուաա Թընաա*
13:30.- *Տէ Շիֆր Է Տէ Լեթր*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի լուրեր*
14:30.- *Թուշէ Կանիէ*
15:00.- *Ալի Պապա*
15:30.- *Ադանի Ադանի*

17:00.- *Քաթրն Էնտ Քենտի*
17:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
17:55.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորց*
18:30.- *Ուաա Թընաա*
19:15.- *Քըլ Մէյլէ Ալիլէ*
20:00.- *Ալրաքերէն Լուրիր*
20:30.- *Սլայտըրպ*
21:30.- *Սաժըլ Մաուքէֆ*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Էյ. Պի. Սի.ի լուրեր*
8:00.- *Ֆրանս 2ի լուրեր*
8:30.- *Մա Ըլաք Իլա Հայֆա*

9:00.- *Ալուրաք Էլ Խարիֆ*
10:00.- *Եուր Հելթ*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
12:45.- *Թանժարա Ուա Ղաթահա*
13:15.- *Լուրեր*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆրանս 2ի լուրեր*
14:30.- *Ռոհայտ*
15:00.- *Լուրեր*
15:30.- *Սհաա Քշաա*
16:30.- *Քեսթիոն Փուր Էօն Շանփիոն*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Թուկեաըր Ուի Սթէնա*
18:15.- *Ալֆ*
19:00.- *Տաաի Տուտուհի*

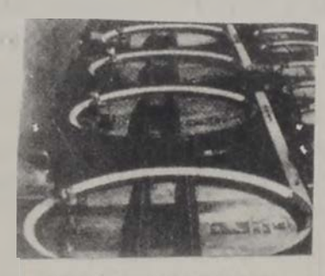
20:00.- *Ալրաքերէն լուրեր*
20:30.- *Լէյլի Լէյլթաք*
21:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն*
23:30.- *Քլիփս*

ՄՈՒՍԹԱՖԱՔՊԱԼ.

7:00.- *Ալամ Էլ Սապահ*
13:00 *Ալու Ալաա*
14:00.- *Ալ Մաուժա Էլ Ժաուիտա*
15:00.- *Լուրեր*
15:15.- *Լան Ալիշ*
16:15.- *Վաւերագրական ժապաւէն՝ Մարսուփիլամի*
16:45.- *Կենդանի գծանկար՝ Ուինի Տը Փու*
17:15.- *Կենդանի գծանկար՝ Կամի Պերլ*
17:45.- *Ալագերէն լուրեր*
18:00.- *Նէրվըրպ*
18:30.- *Պլասըմ*
19:00.- *Թիքէթ Ալեյնաա. Վիվա Ալէյք*
20:00.- *Ալրաքերէն լուրեր*
20:30.- *Ալրաբական յայտագիր*
21:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

15:30.- *Ձիւ Լերլըր*
17:00.- *Կենդանի գծանկար*
18:00.- *Ալհալ Մասրուքա*
19:00.- *Ուա Մին Էլ Հոպ Մա Քըթըլ*
21:00.- *Ալրաքերէն լուրեր*
21:30.- *Ալ Ամերիկեան ժապաւէն՝ Հիր Նո Էվիլ*
23:30.- *Վաւերագրական ժապաւէն՝ Ալ-Խահրն*

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

◆ *ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ՔՆԱՐ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲ, ժամը 8:30 «Լա Սաժէս» թատերասրահ, Ժըտէյտէ:*

◆ *«ԱՆՏԱԼՈՒՍԻԱ».- Պար. Քարաքալա խումբին կատարողութեամբ, «Իվուար» սրահ, Սին Էլ Ֆիլ:*

◆ *«ԱԽԸՐ ԱՅՅԱՄ ՍՈՔՐԱԹ».- Բեմադրութիւն՝ Մարուան Ռահպանի. «Քափինօ Տիւ Լիպան»:*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐԱՁՈՒԵՑՈՒԹ

ԼՐԱՏՎՈՒԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
«ՔՆԱՐ» ՊԱՐԱԽՈՒՄԲԸ

Հովանաւորութեամբ՝
ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ
(Առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմի)

Շաբաթ 25 եւ Կիրակի 26 Ապրիլ, երեկոյեան ժամը 8:30ին:
Ցերեկոյթ՝ Կիրակի կէսօրէ ետք ժամը 4:30ին: Ժըտէյտէի «*Լա Սաժէս*» սրահին մէջ:

Գեղարուեստական ղեկավար եւ պարուսոյց՝

ՖԵԼԻՔՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

• *Տոմսերը ստանալ՝ տիսքոթէք ճէքայէն, Շուկըր Ֆիթէն, Համազգայինի գրախանութէն եւ ելոյթի օրերը կիշէէն:*

Sponsored by BYBLOS BANK

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է քնագիրը խնբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀՀԱԶԴԵՐԸ բացառութիւն են: Մահուպդ կընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Քանատական տոլար	1.4278/88
Դեղմանական մարք	1.8030/40
Հոլանտական ֆլորին	2.0300/05
Զուիցերիական ֆրանք	1.4946/51
Պելճիքական ֆրանք	37.16/24
Ֆրանսական ֆրանք	6.0450/70
Իտալական լիր	1782.4/2.9
Ճափոնական եէն	132.00/10
Շուէտական քորոն	7.7248/48
Նորվեկիական քորոն	7.4869/89
Դանիական քորոն	6.8731/51
Մէկ արծրլին	1.6788/98
•Մէկ ոսկի ունկի	307.50/00

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վաճառ Ձաքլի հեռաձայնի թիւերն են 01-241199, 01-241272, 01-267657:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Հելէն Պարտապճեան եւ զաւակք՝ Յարութ Տէր եւ տիկին Տանիլա եւ Վիքի Պապիկեան եւ թոռներ՝ Քրիսթրի եւ Լեւոն
Տէր եւ տիկին Րաֆֆի եւ Սիլվա Պարտապճեան
Տէր եւ տիկին Արչակ Պարտապճեան եւ ընտանիք
Տիկին Ովսաննա Պարտապճեան եւ ընտանիք
Գրիգորեան ընտանիք
եւ համայն ազգականները կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբօր եւ հարապատին՝

ԽԱՉԻԿ ՊԱՐՏԱԳՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1928ին, Պէյրութ)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 17 Ապրիլ 1998, առաւօտեան ժամը 6,30ին, Կլէնտէյլի (Քալիֆորնիա) մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1998, կէսօրէ ետք ժամը 1ին, Ֆորէսթ Լաուն (Forest Lown), Հոլիվուտ Հիլզ կերեզմանատան Հիլզ մատրան մէջ, Լոս Անճելըս:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Ժաք Խաչիկեան եւ ընտանիք
Օրդ. Սոնիա Խաչիկեան
Տէր եւ տիկին Աւետիս Խաչիկեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Նշան Խաչիկեան եւ ընտանիք
Տիկին Սիրանոյշ Ոսկերիչեան եւ ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր եւ եղբօր՝

ԼԱՄԱՐԹԻՆ ԽԱՉԻԿԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1924ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 19 Ապրիլ 1998ին, իր բնակարանին մէջ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Երկուշաբթի 20 Ապրիլին, Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

●Ներկայս ընդունիլ իրրեւ մահագդ:

●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը՝ Մանսուրիէ., «Նասըր» շէնք 2րդ յարկ, Երեքշաբթի 21 եւ Չորեքշաբթի 22 Ապրիլին:

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ...

5

Հ.- Ի՞նչ նոր ծրագրեր ունիք:

Պ.- *Մտադիր եմ պատրաստել եւ հրատարակութեան յանձնել Անգլիայում պահուող հայկական ձեռագրերի համահաւաքածուի: Նպատակ ունեմ փոքր ժապաւէնի անցկացնել հայկական բոլոր ձեռագրերը: Արդէն նկարահանուած են 18էն 19րդ դարերի մեր հաւաքածուի լրագրերն ու ամսագրերը, որոնք փոխանակման կարգով մտադիր ենք յանձնել հայրենի պիտական հաստատութիւններին: Պէյրութում 1988 թուականին հրատարակուել է Աստուածաշնչի վերաբերեալ ժողովածու: Շարունակում եմ Աստուածաշնչի ուսումնասիրութիւնս եւ նոր յօդուածներ եմ պատրաստում հրապարակելու: Արդէն տպագրութեան եմ յանձնել մի ուսումնասիրութիւն «Գործք Առաքելոց» գրքի ճառերի վերաբերեալ: Այս ուսումնասիրութիւնները շատ կարեւոր են հայ եկեղեցու եւ պատմութեան համար:*

ՆՈՐ ՏԵՍԱԿ

ՄԱՐԶԻԿ
ՀԱՍԿ

ԺԷ. ՏԱՐԻ, 1998, ԹԻԻ 3 (189)

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

«ՄԱՐԶԻԿ»ի այս թիւով տեսնել՝

◆ *Երկրո՛րդ պատիւ- խմբագրական*
◆ *Ողջոյնի գիրեր՝ Թեմակալ Առաջնորդներ Սահակ Արք. Այվազեանէ եւ Մուշեղ Եպս. Մարտիրոսեանէ*
◆ *Ծանիր գքեզ.- Սամուէլ Մկրտիչեան*
◆ *«Միշտ պատրա՛ստ, երբ տայ կանգը...».- Տօքթ. Զաքար Մկրեան*
◆ *Ղարա Եղիան.- Յ. Տ. Յարութիւնեան*
◆ *Հ.Մ.Ը.Մ.Ը Յունաստանի եւ Արեւելեան Եւրոպայի մէջ.- Բ. Թորիկեան*
◆ *«Մարզիկ»ի կլոր սեղանը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի ֆութպոլի խումբին ներկայ իրավիճակին մասին*

Ինչպէս նաեւ՝ Թորգոմի, Գ. Թորոյեանի, Լ. Կիւլոյեան-Սրապեանի ակնարկները եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կեանքի անդրադարձներ: 40 էջ: 3000 լ. ո.:

Ստանալու համար դիմել՝ «Մարզիկ»ի ցրուիչ Յակոբ Գարակէօզեանին, գրատուներ եւ «Մարզիկ»ի կեդրոն (Պուրճ Համուտ, Ձիննիչեանի թաղ, հեռ. 260117):

ԱԶԴԱԿԻ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն՝ 258526, 260115 եւ 241274:

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՊՐԻԼԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ

կազմակերպութեամբ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Մասնակցութեամբ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ, ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

կը պատարագէ՝
ԱՐՔԻ. ՍԱՆՈՒԷԼ ԵՊՍ. ՊԱՊԱԳԵԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՓՈՓԱՆՁՈՒՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԹԵՄԻՆ

կը խօսի՝
ԳԵՐ. Ն. ԳԷՈՐԳ ՎՐԴ. ԵՂԻԱՅԵԱՆ

Սրբազան երգեցողութիւնը կը կատարէ՝
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԻԱՑԵԱԼ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ

Դիակալութեամբ՝ ԵԳՈՒԱՐԴ ԹՈՐԻԿԵԱՆԻ

ՈՒՐԲԱԹ, 24 ԱՊՐԻԼ 1998, ԿԷՍՕՐԷ ԵՏՔ, ԺԱՄԸ 6.00Ի Ն

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վարժարանի քակին մէջ, Էշրէֆիէ:

Հայ ժողովուրդը հրաւիրուած է յարգանքի տուրքը մատուցանելու մեր քիւրեղաւոր նահատակներուն:

«ՍՈՒՐԲ ՓՐԿԻՉ»
ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ԱՊՐԻԼԵԱՆ
ՓԱՌԱՀԱՆԴԷՍ

ՀՈՎՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
Ն.Ա.Գ.Տ.Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ-
ՊԵՏՐՈՍ ԺԸ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐՔ
ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ՝
ԱՐՏՊՏՏ. ԳԵՐՊ. Տ. ՄԱՆՈՒԷԼ
ԵՊՍ. ՊԱԹԱԳԵԱՆԻ

ՄԱՌԱԽՕՍՈՒԹԵԱՄԲ՝
ԱՐՏՊՏՏ. ԳԵՐՊ. Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊՍ.
ԱՇԳԱՐԵԱՆԻ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ՝
Տ.Կ.Մ. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԻ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ՝
Տ.Կ.Մ. ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԻ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԵԱՄԲ՝
«ՊԼՊՈՒԼ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ

ԽՄԲԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԲ՝
ՊՐՆ. ՄԱՆՈՒԷԼ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

Տեղի պիտի ունենայ Չորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8ին, «Յովհաննէս Պօղոսեան» թատերասրահ, Պուրճ Համուտ:

կառատան մուտքը՝ Մեսրոպեան վարժարանի դարպասէն:

Լ. Օ.ԽԱՉԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նիւթ՝
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐԿԱՅ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ԵՒ ՄՓԻՒՌՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԿԱՊԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԵՏ»

Դասախօս՝
ԸՆԿ. ՅՈՎԻԿ ՊԷՐԹԻՋԼԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 23 Ապրիլ 1998, առաւօտեան ժամը 10ին, «Ա. Պուլղուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ:

• *Գեղարուեստական յատուկ յայտագիր:*

ՀՐԱՒԷՐ

CHINA ART ՀԱՍՏ.

Յարգոյ յաճախորդներուն կը յայտնէ, թէ իր գլխաւոր կեդրոնը արդէն իսկ փոխադրած է Տորա, «ԱՂՆԹՔԻ ՏԷՏԷԱՆ»

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԶԵՌԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ
ՁՈՒԽ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Հեռ. 01/249222 եւ 240440
Ֆաքս - 01/248842

Optique
La Vista

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի հրապարակ, Աղասարգիսեան հաստ.ի դիմաց, հեռ. 03-302752 եւ 01-262071

ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ՝ ՄԱՐ ՃՐՃՈՒՆ ԵՒ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ ԴԷՊԻ ԼԱՒԱՔԻԱ ԵՒ ՔԵՄԱՊ

Մեկնում՝ 5 Մայիսի առաւօտեան, Մար Ճրճուն կէսօրուան ճաշով միայն 20$: Իսկ երկու օր գիշեր մը Côte d'Azur 5 աստղանի շքեղ ծովեզերեայ, առաւել Քեսապ եւ շրջակայքը պտոյտ. գին՝ փոխան 90$ի միայն 64$: Մէկ ճաշ Թարթուսի մէջ, ճաշ մը Քեսապի մէջ, նախաճաշը պանդոկի ծովեզերեայ ճաշարանը: Շատ սահմանափակ տեղեր:

ԱՇՃԵԱՆ ԹՈՒՐՋ՝ 01-261177, 01-240654
03-233978, գիշերները 01-258887, 03-233978

4 ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

միայն մէկ ձեւ կար մարդկանց նորից ճակատ ուղարկելու՝ ապահովելով նրանց բնականիքների անհրաժեշտ պահանջները: Ամէն ինչից կրկուած ուհայրենի հողից արտաքսուած չահուժանցիները տեղաւորուել էին Արարատեան պաշտաւայրի պիւղերում եւ մենք փաստօրէն պարտաւորուած էինք խնամել նրանց բնականիքները՝ մինչեւ բնականիքի տդամարդը կր վերադառնար ռազմապաշտից: Պատուով կարողացանք դուրս գալ այդ ծանր վիճակից չնորհիւ համային Դաշնակցութեան ջանքերին չնորհիւ: Երբեք չեմ մոռանայ մի պարզ պրուակ այդ օրերից: Ֆրանսիայում ես Շահէնի եւ հօրս հետ մտանք խանութ՝ Շահէնին մի քիչ էլ հագցնել էր պէտք: Եւ որովհետեւ հինք, որ հայրս այդ հարցում կ'օգնի: Շահէնը առաջին անգամն էր Ֆրանսիայի պէս չքեղ երկրում, սակայն չկացնողխանութում նրան ոչինչ չգրաւեց, այլ փնտռեց գործիքների բաժինը եւ մի մեծ սղոց գտաւ՝ ասելով «Տղէքը անտառում սղոց չունեն»: Կարելի է պատկերացնել Ֆրանսիայի մաքսատան աշխատողների գարմանքն ու մի քիչ էլ վախը՝ ժպտալով Շահէնին հրամայական սղոցը ուսին տեսնելով, որը տանում էր հետը, որովհետեւ իր տղէքին անտառում սղոց էր պէտք: Իսկ իր երեխաներին նա այդպէս էլ նուէրներ չառաւ:

Շատ քիչ ժամանակ անցաւ եւ 1993ի գարնանը ազերիների խփեցին այն ուղղաթիռը, որում գտնուում էր Շահէնը: Նրա գոհուելը անձամբ ինձ համար, սղոցի Դաշնակցութեան եւ հայ ժողովրդի համար ապատմարտի տարիների ամենամեծ կորուստներից էր:

ՀԱՄԱՁԳԱՅԻՆԻ
«Ս. ՎՐԱՑԵԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՅԵՏԱՁԳՈՒՄ

Համազգայինի Ս. Վրացեան մասնաճիւղի 45ամեակի առիթով կազմակերպուած վիճակահանութիւնը, որ յետաձգուած էր, որոշուած է կայացնել Հինգշաբթի, 28 Մայիս 1998ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ԷՀԼԱՆ» ԵՂԵՌՆԻ 83ԱՄԵԱԿ
ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆ

ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՊՐԻԼԵԱՆ
ԵՂԵՌՆԻ

ԲԱՋՄԱՁԱՅՆ ԶՐՈՅՑ
«ՀԱՅԸ՝ ԵՂԵՌՆԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՏԻ ԴԷՄ ՅԱՆԴԻՄԱՆ»

Մասնակցութեամբ՝
ԱՐՄԷՆ ԻՒՐՆԷՇԼԵԱՆԻ,
ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԹԷՆՊԷԼԵԱՆԻ,
ԱՀԱՐՈՆ ՇԽՐՏՄԵԱՆԻ

Ջրուցավար՝ ԱՐԱ ԳԱՍԷՄԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 1998, երեկոյեան ժամը 8ին, «ԷՀԼԱՆ» հանդիսասրահին մէջ, Ռաուտա:

•*Գեղարուեստական յայտագիր:*

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ

ARMENIAN AIRLINESի
SALES AGENT,
ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ'ԱՊԱՀՈՎԷ

ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ
ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ
ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան
• *օդանաւային տոմսեր* • *ապրանքի փոխադրութիւն*

ԱՐԱ ԹՐԱՎԸԼ,
Պուրճ Համուտ նամակատան շէնք
Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

PLAZA LIFT (ITALY)
ՎԵՐԵԼԱԿ
(ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ)

Երկար տարիներու մեր մասնագիտութեամբ եւ փորձառութեամբ յանձն կ'առնենք նորոգել կամ վաճառել հին եւ նոր վերելակներ:

ԶԱԼՔԱ, ՀԵՌ. 03-255420 ԵՒ 03-810507

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՇԱՔԷ ՔԻՒՐՏՕՂԼԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 26 Ապրիլ 1998ին, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. Պատարագի:

ՕԱԽՈՒ
ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Ռապիէ, քիւ 6 փողոց, Rabieh Pines շէնք, 707 քառ. մեթր (տիւփլէքս) եւ 272 քառ. մեթր: super deluxe, քառ. մեթրը՝ 1000 տոլար:

Հեռ. 03/358877, 03/804113, 03/352288:

ՕԱԽՈՒ Է
ՌԱՊՈՒԷԻ ՄԷՋ

• Պատրաստ «Luxe» յարկաբաժին մը, կառուցը ապահովուած: 166 մեթր քառ.՝ երեք ննջասենեակ, հիւրասրահ եւ երեք բաղնիք:

Մթերանոց մը 420 մեթր քառ., գործածելի ամէն տեսակ գործի: Վճարումի դիւրութիւններ: Առաւել մանրամասնութեանց համար հեռ՝. 03/666088 եւ 03/273530:

STUDIO *Lantern*

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ եւ passporth գունաւոր լուսանկարահանումներ:

Հեռ. 01-268866 եւ 03- 268852

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

• Վարպետ *ճիլաճի* եւ ոսկերիչ *սնտաքէրներ*: Լաւ վճարում, առաւել՝ ապահովագրութիւն: Պուրճ Համուտ, հեռ. 263631:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

• JACK GIFT'S հաստատութիւնը կարիքը ունի երիտասարդ վաճառող օրիորդի մը: Դիմել անձամբ, Պուրճ Համուտ, Սինէ Սանթրալի դիմաց:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

• Լեւոն Փիրանեանի մահուան առիթով, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիկին Ազնիւ Դաւիթեան 20$, օրդ. Նատին Մըշրիզ 10.000 լ. ո., տէր եւ տիկին Սուլէյմէն Հատտատ 30.000 լ. ո.:

• Ս. Զատկուան տօնին առիթով. տէր եւ տիկին Յակոբ Գոզեան՝

Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ Դպրաց Դասին 20.000 լ. ո., Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ Թաղականութեան 20.000 լ. ո., Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ Աղքատախնամին 15.000 լ. ո., Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան 15.000 լ. ո.:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՔԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՖԽԻԼի մօտ

• ՆՈՒԱՃԱԳՈՅՆ սակերով
• ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խճամբ
• Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից,
Հեռ. 248238, 262221:

☆ Բնիկ կրանա ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՒ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Բախատաւորութեան ու երջանկութեան աղուոր առիթ մը պիտի ունենաք, միայն թէ պիտի ձգտիք եւ պատրաստ ոչ կրնաք զղջալ: Ուրիշին եղէք աչալուրջ, իրատես:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Բախտը կր գտնուի մրցաբանքի մէջ, եարկ է արագ շարժիլ, խլէք ձեր բաժինը. եթէ տեւեցաք, բախտը կր փախչի ձեզմէ: Ուրիշին՝ շատպիցէք:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Անհարամապիր էք, յաւ չէք գգար, պիտի բլլամ յարձակուողական եւ կամ հեգնող: Համբերատարին կր բնաւորուի ձեզի, եւ ինչ մրն ալ հանգիստ պիտի ձգէ ձեզ:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Չգացական տեսակէտ հանդիպումի մը պիտի ունենաք ու պիտի ոգեւորուիք: Եթէ ամուսնացած էք, ձեր օրը ուրախութեամբ եւ խանդավառ պիտի անցընէք: Հիւրեր պիտի գայեին ձեզի:

☆ *ԱՌԻՄ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Դժուարին բնաւորութիւն մը կատարելու հարկադրուած էք, ու չէք գիտեր ո՞ր մէկը բնաւորել: դիմեցէք այս մարգին մէջ մասնագէտ դարձած վատահելի անձի մը կարծիքին:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Ունիք իմիւնութիւն եւ գործնական գաղափարներ. հանդարտութեամբ գանուիք ներկայացուցէք առ որ անկ է, հակիրճ ձեր ջղայնութեան վրայ:

☆ *ԿՇԻՌ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Շատ կացութեան մը դիմաց սխալ գատաղութիւն եւ կողմնորոշում մի ունենաք: Օրը ձեզմէ կր պահանջէ հանդարտ կեդրոնացում ձեր աշխատանքին:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Մուր միտքեր վանեցէք ձեզմէ, յոռետեսութիւնը հեռացուցէք ձեզմէ, խաղադրութիւն կրնէք դուք ձեր անձին նեաց, ու պիտի տեսնէք, թէ ուրիշներուն հետ յարաբերութիւնները հանգիստ եւ դիւրին պիտի բլլան:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Պիտի կարենաք փնտռել եւ գտնել բարեկամներու նոր շրջանակ մը, տարբեր խառնուածքի մարդեր, որոնք պիտի գնահատեն ձեր գործունէութիւնը, իսկ դուք ձեր կարգին պիտի կարենաք գանազանել լաւ գաղէն, օգտակարը՝ անօգուտէն:

☆ *ԱՅԾԵԼՔԻՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Պիտի կարենաք ի վերջոյ ճամբայ հանել ձեր սրտին խօսող ծրագիր մը, բայց ուշադիր եղէք ձեզի բնդդիմացողներուն, կրնաք հակառակորդներ ունենալ: Չանեցէք մեկնաբանութեամբ:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

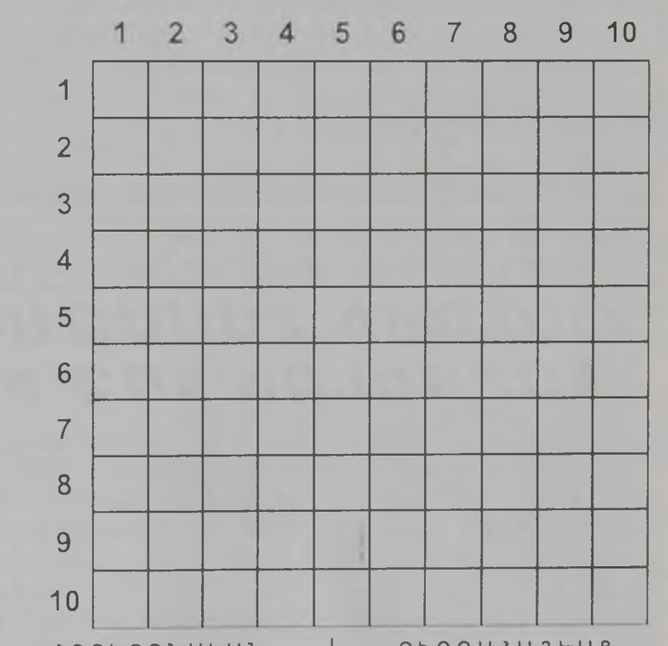
Շատ գերզգայուն կամ ջղագրգիռ էք. պիտի սիրտիդ սանձ մը դնել ձեր անվճռական ցանկութիւններուն եւ անխոհեմ արտայայտութեան, ապա թէ ոչ կրնաք չարիքի տեղի տալ ու վնասուիլ:

☆ *ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Ժպտացէք ձեր դէմ լարուած մանր-մունր ճնշումներուն դիմաց, վերագտէք ձեր արտայայտութիւնը, կատակասիրութիւնը, ու պիտի տեսնէք, թէ ներդաշնակութիւնը կր տիրապետէ ձեր շուրջը:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3953

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Փայտէ մեծ դրթակ - Որչափ:*
2. *Ոճրափորձ, մահափորձ:*
3. *Ողնասիւն, ողնայար:*
4. *Մննդավայր - Պատուհանի վանդակաւորթեւ:*
5. *2200 - Խաղ, հանաք:*
6. *Ետին դարձած՝ ուշանալ - Նաեւ:*
7. *Կարմիր - Ժամանակի միաւոր:*
8. *Եգերք - Գաղթող թռչուն:*
9. *Անվերջ՝ պատսպարան:*
10. *Քայլ, ճիտակ - Խոշոր կապոց:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Գլուխր կախ՝ յոգնած էորքոտանի - Եւրոպական մայրաքաղաք - Ժամանակի միաւոր:*
2. *Խղճալ, գթալ - Յետոյ:*
3. *Մեղուներուն հայթայթածր - Կապան քաղաքի նախկին անուններ:*
4. *Բռնութեամբ իշխող - Անձնական դերանուն (հակ.):*
5. *Պտղատեսակ (հակ.) - Իգական օտար անուն:*
6. *Կրճատումի նշան մր - Ապաւինի տեսակ:*
7. *Ապաւաժոտ տեղ - Անձնական դերանուն:*
8. *Եկուոր կամ սկսնակ - Ժլատ:*
9. *Առարկայ - Պոլսահայ մեծատուն:*
10. *Լափել - Շանի:*

Թիւ 3952

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Վ	Ա	Ի	Ե	Ր	■	Լ	Ա	Մ	Ա
2	Ս	Տ	Ո	Ր	Ի	Ն	■	Տ	Օ	Ն
3	Տ	Ա	Ր	Ա	Գ	Ի	Ր	■	Տ	Տ
4	Ա	Ն	Ա	Կ	■	Հ	Ո	Ս	■	Ո
5	Հ	Ա	■	Ա	Պ	Ա	Ս	Տ	Ա	Ն
6	Ի	■	Ա	Հ	Ա	Ր	Ո	Ն	■	■
7	Լ	Ա	Ի	Ա	Շ	■	Բ	Ա	Ր	Ք
8	■	Ֆ	Ա	Տ	Ա	Կ	■	Ի	Ե	Ս
9	Դ	Ե	Ն	■	Ր	Ա	Ի	Ո	Ն	Ա
10	Ա	Ր	Դ	Ի	■	Ռ	Ո	Ր	Ա	Ն

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ ՔՆՆԱՐԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՊԼԷՐ ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒՆ ԵՒ ԱՐԱՖԱԹԸ ՀՐԱՒԻՐԵՑ ԼՈՆՏՈՆ

Բրիտանիոյ վարչապետ Թոնի Պլէր, որ մինչեւ արեւելեան չրջապտոյտի մը ձեռնարկած է, երկկ կապայի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի հետ:

Պլէր, որ կը փորձէ Եւրոպական Միութեան ճիգերով վերաշխուժացնել խաղաղութեան գործընթացը, երկկի անցարկելին վրայ դիմաւորուեցաւ Արաֆաթի կողմէ, որ հագուած կապոյտ պարագաներու միայն անձամբ կը դիմաւորէ այցելուները: Պլէր կը յուսայ, որ իր այցելութիւնը կարենայ չարժումի մէջ դնել աւելի քան տարիէ մը ի վեր առկախուած բանակցութիւնները:

Պլէրի հետ առաջին նիստի աւարտին, Արաֆաթ պատրաստակամութիւն յայտնեց մասնակցելու Լոնտոնի մէջ առաջարկուած բանակցութիւններուն: Կիրակի օր Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու անակնկալ յայտարարութիւն մը կատարած էր՝ յայտնելով, որ պատրաստ է Լոնտոն այցելելու յառաջիկայ ամսուան մէջ եւ բանակցութիւններ կատարելու: Պահ մը կարծես թէ Արաֆաթ պիտի մերժէր հրաւէրը, սակայն ապա ան ալ ընդունեցաւ:

Պաղեստինեան կառավարութեան ընդհանուր քարտուղար Ահմէտ Ապտել Ռահման դիտել տուաւ, որ Պլէր Արաֆաթը Լոնտոն հրաւիրած է մասնակցելու բանակցութիւններու, որոնց ներկայ պիտի ըլլան նաեւ Իսրայէլ, Միացեալ Նահանգներ եւ Բրիտանիա:

Նեթանիահուի խորհրդատուներէն Տաւիտ Պար Իլան կիրակի օր բսած էր նաեւ, որ նոր ճիգերու չնորհիւ մօտ օրէն Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարլին Օլպրայթ առանձին տեսակցութիւններ պիտի ունենայ Իսրայէլացի վարչապետին եւ Արաֆաթի հետ: Պար Իլան այդ հանդիպումներու թուական նախատեսեց Մայիս 4ը: Աւելի ուշ, սակայն կառավարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը մեծ կարեւորութիւն չտուաւ Պար Իլանի նախատեսութեան, դիտել տալով, որ պաղեստինցի եւ իսրայէլացի պաշտօնատարներ հաւանաբար հանդիպումներ կունենան, քրնարկելու համար կարգ մը հարցեր, ինչպէս կապայի օդակայանը:

● *ՀԱՐԻՒՐԱՒՈՐ պաղեստինցիներ երէկ կոչ ուղղեցին Պլէրի, որ ճնշում բանեցնէ Իսրայէլի վրայ, ապատ արձակելու համար պաղեստինցի հակարաւոր բանտարկեալները, որոնք Իսրայէլի բանտերը կը գտնուին:*

1993էն ի վեր, Իսրայէլ 7000 պաղեստինցի բանտարկեալ ապատ արձակած է: Պաղեստինցի պաշտօնատարներ կ'ըսեն սակայն, որ տակաւին 3500 բանտարկեալ կայ:

(ՌՈՅԹԵՐ-ԶԴ)

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ 11 ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԻՆ

ՕՍԼՈՅԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԸ ՅԱՐԳԵԼՈՒ ԿՈՉ ԻՍՐԱՅԷԼԻ

Միջերկրականեան 11 երկիրներու արտաքին գործոց նախարարներ երէկ դատապարտեցին Իսրայէլի բնակեցման քաղաքականութիւնը արաբական հողերուն վրայ: Անոնք կոչ ուղղեցին նաեւ իրենց կառավարութիւններուն, որ ւօրաւիգ կանգնին պաղեստինեան պետութեան մը հռչակման:

Սպանիոյ Մայորքա կղզիին մէջ ժողով գումարող նախարարները առաջարկեցին նաեւ, որ միջերկրականեան երկիրները գործակցին պայքարելու համար ահաբեկչութեան դէմ:

Ափրիկեան եւ եւրոպական 11 երկիրներու արտաքին գործոց նախարարներուն կողմէ հրապարակուելիք յայտարարութիւնը կը վերահաստատէ անոնց յանձնառութիւնը խաղաղութեան գործընթացին հանդէպ: Նախարարները կը յարգեն նաեւ «ժողի փոխարէն խաղաղութիւն» սկզբունքն ու պաղեստինցիներուն ինքնորոշման իրաւունքը, որուն ծիրէն ներս կ'իյնայ պաղեստինեան պետութեան մը հռչակման:

Մայորքայի երկօրեայ հանդիպումը, որ սկսաւ երէկ, հաւանաբար Իսրայէլէ պիտի պահանջէ իր ուժերը հեռացնել Այպրդրդանանէն՝ գործադրութեան դնելով Օսլոյի համաձայնագիրը:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա յոյս յայտնեց, որ Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու իրաւացի ըլլայ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը յառաջխաղացքի մէջ դնելու իր առաջարկով:

Մուսա կ'ակնարկէր Նեթանիահուի Լոնտոն երթալու եւ բանակցելու պատրաստակամութեան: Եգիպտացի նախարարը դիտել տուաւ, որ ինք անձնապէս թերահաւատութեամբ կը մօտենայ Նեթանիահուի յայտարարութեան, բայց եւ այնպէս կ'ուզէ առիթ մը տալ իսրայէլացի վարչապետին, որպէսզի փաստէ, թէ իսկապէս կը փափաքի յառաջիաղացքի մէջ դնել Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները: Մուսա ըսաւ նաեւ, որ Նեթանիահու պէտք է գիտակցի, որ որեւէ բանակցութենէ առաջ, Իսրայէլ պէտք է ընդունի ամերիկեան ծրագիրը, որ կ'առաջարկէ Այպրդրդանանի 13.1 առ հարիւրը յանձնել պաղեստինեան իշխանութեան:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ՊԷՏՔ Է ՁՕՐԱՎԻԳ ԿԱՆԳՆԻՆ ՆԱԽԿԻՆ Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՈՒԺԱՆԻՒԹՈՎ ՀԱՐՈՒՍՏ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՆ

Կ'ԸՍԷ ՕԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ ՊՐԱՈՒՆՊԷՔ

Ամերիկայի ծերակուտական Սէմ Պրաունպէք անցեալ չարաթավերջին յայտնած է, թէ Ուաչինկթրն յաւելեալ քայլերու պէտք է դիմէ կօրավիգ կանգնելու համար նախկին Խորհրդային Միութեան ուժանիւթով հարուստ երկիրներուն եւ թէ իր «Մետաքսեայ ճամբու բանաձեւ»ին նախագիծը այդ քայլերուն մեծ նպաստ կրնայ բերել:

Ղազախստանի մէջ նախագահ Նուրսուլթան Նազարպաեւի եւ արտաքին գործոց նախարար Քասիմճոմարթ Թոքաեւի հետ տեսակցելէ ետք, ան թղթակիցներուն բսած է, թէ «բանաձեւը ամերիկեան քաղաքականութիւնը պիտի կեդրոնացնէ կեդրոնական Ասիոյ եւ Կովկասի վրայ»:

Բանաձեւին նախագիծը կը նպատակադրէ չրջանային ապահովութիւններ բարելաւել եւ տնտեսական գործակցութեան թափ տալ, յատկապէս քարիւղի եւ կազի չահարեր մարգին մէջ, ուր ամերիկեան ընկերութիւնները արդէն ծրագիրներուն մեծամասնութեան մէջ առաջնահերթ դերակատարութիւն ստանձնած են:

«Կը կարծեմ, թէ Մ. Նահանգներ չատ աւելին պէտք է ընեն կեդրոնական Ասիոյ եւ Կովկասի անկախ եւ ազատ պետութիւններուն գօրավիգ կանգնելու համար», բսած է հանրապետական ծերակուտական:

Մ. Նահանգներու առաջին կիներ Հիլըրի Քլինթըն անցեալ Նոյեմբերին կեդրոնական Ասիա այցելած էր: Արտաքին քաղաքականութեան մասնագէտ մեկնաբաններ սրին յայտնած էին, թէ այցելութիւնը կը հետապրնդէր նպաստել չրջանին կայունութեան եւ քարիւղի պահեստներուն հասնելու միջոցներու ապահովման:

2 ամիս առաջ, ամերիկացի անկարգելաւորներ Ղազախստանի մէջ միացեալ ռազմափորձերու մասնակցած էին չրջանին մէջ Ուաչինկթրնի ռազմավարական չահագրգռութիւններ յայտնարերելով:

Պրաունպէքի բանաձեւի նախագիծը կը վերարերի չրջանին մէջ ամերիկեան ռազմավարութեան: Ան յոյս յայտնած է, որ բանաձեւը այս տարի վաւերացուի եւ «եթէ ասիկա պատահի, անիկա գործադրութեան կրնայ դրուիլ յառաջիկայ տարի»:

Ըստ բանաձեւին, նախագահ Պիլ Քլինթըն պիտի կարենայ դիւանագիտական կարելի բոլոր միջոցները օգտագործել չրջանային վայրագ պկպքերու լուծում բերելու համար:

Վրաստանի անջատողական Հարաւային Օսկեթիոյ եւ Արխազիոյ տագնապներ, Լեռնային Ղարարաղի հարցը եւ Տաճիկիստանի խախուտ խաղաղութիւնը կրնան խոչընդոտել չրջանին բազմաթիւ միլիառներու հասնող ուժանիւթի ծրագիրները:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ կ'ըսեն, որ կ'ուզեն ամերիկեան յաւելեալ ներդրումներ տեսնել քարիւղով հարուստ այլ չրջանին մէջ եւ անոնք չրջանային կայունութեան կարեւորութիւնը կը չեշտեն կասպից ծովէն ապերիական եւ պագախ քարիւղին դէպի Թուրքիոյ Ճեյհան նաւահանգիստը փոխադրութեան համար օգտագործելիք ճամբուն կծով: Անիկա կովկասեան չրջանէն պիտի անցնի:

(ՌՈՅԹԵՐ-ԶԴ)

ՎԱՆԱՅ ԲՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՆԿԱՏԵԼՈՎ ԱՊՕՐԻՆԻ

ԻՍՐԱՅԷԼ ՀՐԵԱՆԵՐԷ ՊԱՀԱՆՋԵՑ ՊԱՐՊԵԼ ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԷԿ ՇՐՋԱՆԸ

ՄԱՌՆ, 20 (ՌՈՅԹԵՐ-ԶԴ).- Իսրայէլ Երկուչաբթի օր հրեայ բնակիչներէ պահանջեց պարպել Այսրյորդանանի մէկ չրջան, ուր ապօրինի կերպով չարժական տնակներ հաստատած էին:

Պաշտպանութեան նախարարութեան հաղորդագրութեան մէջ կը նչուէր, որ հրեայ բնակիչները արտօնութիւն չեն ստացած բնակարաններ կառուցելու յիչեալ րլուրին վրայ, հետեւարար, անոնց արարքը ապօրինի է եւ պէտք է հեռանան հոնկէ:

Պաղեստինեան իշխանութիւնը կ'ըսէ, որ հրեայ բնակիչները կը փորձեն ականահարել խաղաղութեան բանակցութիւնները յառաջխաղացքի մէջ դնելու նպատակով ի գործ դրուած ամերիկեան եւ Եւրոպական Միութեան ճիգերը:

Ականատեսներ յայտնեցին, որ մօտաւորապէս 15 հրրեաներ մօտակայ բնակեցման վայրէ մը եկած ու հաստատուած են րլուրին վրայ՝ իրենց կէնքերով եւ չարժական բնակարաններով: Կիրակի օր անոնցմէ մէկը սպանուեցաւ պաղեստինցի հովիւի մը կողմէ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ՉՕՒԶԵՐ ԻՐ ԿԱՊԵՐԸ ԱՒԵԼԻ ԵՒ ՎԱՏԹԱՐԱՑՆԵԼ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՀԵՏ

ԱՆԳԱՐԱ, 20 (ՌՈՅԹԵՐ-ԶԴ).- Թուրքիա Երկուչաբթի օր յայտնեց, որ Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան հարցով Գերմանիոյ հետ արդէն իսկ յարուցած յարաբերութիւնները աւելի եւս չուզեր վատթարացնել:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը Նեճաթի Ութքան մամլոյ ասուլիսի մը րնթացքին բսաւ, որ եթէ Նոր կարգադրումներ տեղի չունենան «Նպատակ չունինք ուրիշներուն վնասելու միմիայն այդ րնելու համար»:

Վերջին ամիսներուն, Գերմանիա րազմաթիւ առիթներով թրքական քննադատութեանց թիրախ դարձած էր՝ բսելով, թէ անոր պատճառով Անգարա դուրս ձրգուած է Ե. Միութեան հաւանական անդամներու ներկայացնկէն եւ անոր կապուած բանակցութիւններէն:

Շարաթավերջին, Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Քլաուս Քինքրլ կոչ ուղղած էր, որ Գերմանիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւնները բարելաւուին:

«Թուրքիա պէտք չէ ինքզինք իսկ եւրոպական չոգեկառքէն», բսած էր ան հարցագրույցի մը րնթացքին:

Ութքան Քինքրլի խօսքերը «բաւական րնական» որակեց, սակայն ան թրքական պատրաստակամութիւն չյայտնեց Պոնի հետ յարաբերութիւնները բարելաւելու:

Քինքրլ չեչտած է, որ Գերմանիա իր կարելին րրած է անցեալ տարեվերջին Լիւքսեմպուրկի Ե. Միութեան կեդրոնին Թուրքիոյ համար Եւրոպայի ճամբան հեղգասահ դարձնելու համար, սակայն դժբախտարար օժանդակութիւնը մերժուած է:

Ե. Միութիւնը կերաստիճանին յայտնած էր, թէ Թուրքիա հաւանական անդամներուն կարգին նկատի չունի Անգարայի մարդկային իրաւանց մարգին, քրտական տագնապին եւ Յունաստանի հետ բանավէճերուն պատճառով:

⇦ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՈՒՆԵՑԱԻ ...

յուծութեան, ԴԱԻԻԹ ՋԱՀՈՅԵԱՆ՝ հոդային կառավարման, ՎԱՀՐԱՄ ԱԻԱՆԷՍԵԱՆ՝ տնտեսական եւ կառուցուածքային բարեկարգումներու, ԵՐՈՒԱՆԴ ՋԱՔՈՒԵԱՆ՝ փոխադրութեան, ԱՐՏԱԿ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ՝ փոսթի եւ հաղորդակցութեան, ՖԵԼԻՔՍ ՓԻՐՈՒՄԵԱՆ՝ քաղաքաչինութեան եւ ՀՈՒԱՐԴ ՍԱՆԴՈՅԵԱՆ՝ եկեմուտքի եւ տնտեսութեան: Մչակոյթի, երիտասարդութեան եւ մարմնակրթանքի նախարարը տակաւին չէ նչանակուած:

Պաշտօնէ ապատ արձակուած են արդարադատութեան նախարար Մարատ Այեքսանեան, կրթութեան եւ գիտութեան նախարար Արտաչէս Պետրոսեան, կապի նախարար Գրիգոր Պօղոսեան, մչակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնակրթանքի նախարար Արմէն Սմբատեան, րնկերային ապահովութեան նախարար Հրանուչ Յակոբեան, փոխադրութեան նախարար Հենրիկ Քոչինեան եւ վիճակագրութեան, պետական արձանագրութեան եւ վերլուծութեան վարչութեան պետ Էտուարդ Ադոյեանով:

Միւս կողմէ, Հայաստանի վարչապետ Արմէն Դարբինեան որոչումով, արդիւնաբերութեան եւ առեւտուրի փոխ նախարար Գագիկ Եղիազարեան պաշտօնէ ապատ արձակուած եւ նչանակուած է «Զարգացման հայկական գործակալութեան» պետական բաժնետիրական րնկերութեան գործադիր տնօրէն, փոխ վարչապետ նչանակուած է Բագրատ Թունեան, որ եկեմուտքի եւ տնտեսութեան նախարարութեան աչխատակազմի ղեկավարն էր:

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի գլխաւորութեամբ, երէկ տեղի ունեցաւ Հայաստանի նոր կառավարութեան անդրանիկ նիստը:

Վարչապետ Արմէն Դարբինեան ներկայացուց կառավարութեան նոր անդամները: Անդրադառնալով կառավարութեան առջեւ ծառացած հարցերուն, Ա. Դարբինեան րնդգծեց կառույցային բարեփոխումներու չարունակման եւ գարգացման անհրաժեչտութիւնը:

Իր կարգին, նախագահ Քոչարեան յայտնեց, որ «իմ առաջին պահանջը ապնութիւնն է»: Ան նչեց, որ կառավարութեան մէջ մասնակի ձախողութիւն չըլլար, մենք բոլորս միասին պատասխանատու ենք երկրին ապագային համար՝ իրրեւ միասնական խումբ: «Համոզուած եմ, որ կազմուած կառավարութիւնը իրրեւ միասնական խումբ ի վիճակի է լուծելու իր առջեւ դրուած հարցերը», նչեց վարչապետ Դարբինեան:

● *Հայաստանի նախագահ Ռ. Քոչարեան երէկ արտաքին գործոց նախարարութեան աչխատակազմին ներկայացուց նոր նախարարը՝ Վարդան Օսկանեան: Նախագահ Քոչարեան նչեց, որ նախարարութեան գործունէութիւնը պէտք է աչխուժանայ եւ այդ նպատակով պիտի րլլան կառուցային փոփոխութիւններ, մասնաւորապէս մղում տալով դեսպաններու գործունէութեան: Ան նչեց, որ գանագան հարցերու վերաբերեալ միացեալ քննարկումներ պիտի րլլան նաեւ նախագահին հետ:*

Իր կարգին, արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան նչեց, որ նախարարութեան կը սպասէ լուրջ աչխատանք, սակայն իրենք ունին անհրաժեչտ ներուժ եւ պիտի կարենան յաւագոյնս կատարել իրենց պարտաւորութիւնները:

● *Նախագահ Քոչարեանի 18 Ապրիլի հրամանագրով, Հայաստանի քաղաքացիութիւն չնորհուած է արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեանի: Նախարար Վ. Օսկանեան հրաժարելով Միացեալ Նահանգներու իր քաղաքացիութենէն, դիմած էր Հայաստանի քաղաքացիութեան:*

Երէկ, Հայաստանի նախագահ Ռ. Քոչարեան եկեմուտքի եւ տնտեսութեան նախարարութեան աչխատակազմին ներկայացուց նոր նախարար Էտուարդ Սանդոյեանը:

Նախագահ Քոչարեան նչեց, որ կառավարութեան մէջ տեղի ունեցած են լուրջ փոփոխութիւններ, ուժերու թարմացում, ներգրաւուած են փորձառու մասնագէտներ, որոնք կառավարութեան գործունէութիւնը աւելի արդիւնաւէտ եւ աչխուժ պիտի դարձնեն: Ան նչեց, որ եկեմուտքի եւ տնտեսութեան նախարարութիւնը կառավարութեան ողնայարն է եւ իր հարցերուն առնչութեամբ պիտի կրայի արդիւնաբերութեան, գիւղատնտեսութեան, ինչպէս նաեւ տնտեսական միւս ոլորտներուն կարգադրումով:

Իր կարգին, վարչապետ Ա. Դարբինեան նչեց, որ նախարարութիւնը իր վիճակի է լուծելու իր առջեւ դրուած հարցերը եւ յաջողութեամբ չարունակելու արդէն իսկ րնթացքի մէջ գտնուող ծրագիրները:

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՁԱԽՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ ՆԵԵԼՈՎ

ՀԻՒՍԷՅՆ ԹԱԳԱՒՈՐ ՆԱՄԱԿՈՎ ՄԸ ԿԸ ՁԳՈՒՇԱՑՆԷ ՆԵԹԱՆԻԱՀՈՒՆ

ԱՄՄԱՆ, 20 (ՌՈՅԹԵՐ-ԶԴ).- Յորդանանի Հիւսէյն թագաւորը նամակ մը յղած է Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի՝ զգուշացնելով, որ Միջին Արեւելքը «կործանարար խաւարի» մէջ պիտի մխրճուի, եթէ պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութեան բանակցութիւնները յառաջխաղացք չարձանագրեն, յայտնեց յորդանանցի պաշտօնատար մը երկուշաբթի օր:

Փոխ վարչապետ Ապտալլա Էնսուր, որ գահակալին զգուշացումի հրաւէրը հրապարակեց երկուշաբթի օր՝ դիտել տուաւ, որ Հիւսէյն թագաւոր Նեթանիահուի նամակ մը գրած է Ուրբաթ օր: Մէկ օր առաջ, երկու ղեկավարները հանդիպում ունեցած էին Էյլաթի մէջ: Նամակին մէջ Հիւսէյն թագաւոր կենսական նկատած է բանակցութիւնները յառաջխաղացքի մէջ դնելու անհրաժեշտութիւնը: Յորդանանի գահակալը շեշտած է, որ բանակցութիւնները առկախ պահելով ամբողջ շրջանը կը վտանգուի եւ ոչ միայն այս կամ այն կողմը:

Յորդանան, որ մեծ թիւով պաղեստինեան բնակչութիւն ունի, մտահոգ է, որ խաղաղութեան գործընթացի առկախումով պաղեստինեան խռովութիւնները կրնան հիրասահմաններէն ներս թափանցել:

Իսրայէլեան «Հաարէց» օրաթերթը Երկուշաբթի օր հաստատեց, որ Հիւսէյն թագաւոր նամակ մը առաքած է Նեթանիահուի: «Հաարէց» հաղորդեց նաեւ, որ Հիւսէյն թագաւոր մտահոգութիւն յայտնած է քաղաքական տիրող իրավիճակին մասին: